

FOAIA POPORULUI

PREȚUL ABONAMENTULUI:

Pe un an 4 cor. 40 bani,
Pe o jumătate de an 2 cor. 20 bani.
România, America și alte țări străine 11 cor. anual.
Abonamente se fac la „Tipografia Poporului” Sibiu.

Foaie politică Apare în fiecare Duminică.

Telefon Nr. 146.

Adresa telegrafică: „Foaia Poporului”, Sibiu.

INSERATE:

să primească la BIROUL ADMINISTRAȚIEI
(Strada Măcelarilor Nr. 12).

Un șir petit prima-dată 14 bani, a doua-oraă
12 bani, a treia-oraă 10 bani.

Căderea Turciei.

Pacea între aliații balcanici deoparte și Turcia de cealaltă parte e ca și încheiată și dacă totuși se vor mai ivi încercături, acestea nu vor mai fi pricinuite de Turcia, nici nu vor fi înrăurite de ea, ci de cearta pentru împărțirea prăzii luate de aliați dela ea.

În viața de toate zilele avem nu arareori prilejul să vedem și în satul cel mai mic ridicându-se câte un om și o familie din sărăcie și nebăgare de samă la avuție și cinste. Deasemeni vedem câte o familie în bună stare și fruntașe în comună scăpând tot mai mult și în avere și în cinste. Omul cuminte se întreabă totdeauna, care sunt cauzele ridicării sau ale coborîrii, pentru că cunoscându-le să se știe sau folosi sau feri de ele. Ridicarea se poate face prin ajutorul lui Dumnezeu, cuminte, muncă și noroc. Dar se poate și prin cămătărie și înșelăciune. Coborîrea e pricinuită de boale, lene, beție și nenorociri. Familia ridicată prin muncă cinstită, dacă e ferită de loviturile sorții și membri ei, înainte de toate copiii, sunt crescuți în frica lui Dumnezeu și iubirea muncii cinstitute, va rămâne totdeauna pe treapta frumoasă, la care a ajuns. La cei ridicați pe căi necinstite vedem cu toții, cum de regulă încă din a doua generație (al doilea rând de oameni), familia începe să coboare. Pentru ce oare? Pentru că temelia, pe care s'a ridicat, nu e trainică, fiind construită cu ajutorul minciunii, înșelăciunii și lipsită de darul lui Dumnezeu. Copiii acestora sunt lipsiți de creșterea bună creștinească. Cum ar și putea niște părinți necinstiți să dea o creștere bună copiilor lor? De aceea aceștia risipesc curând aceeace au strâns părinții lor fără sudoare, fără muncă cinstită.

Aceeace se întâmplă cu oamenii singuratici, se întâmplă și cu popoările.

Sunt popoară, cari se ridică pe încetul prin muncă cinstită, fără a asupri alte popoară. Dar sunt și popoară, cari nu se mulțumesc cu aceeace le dă Dumnezeu de pe urma muncii lor cinstitute, ci vor să trăească jefuind alte popoară și împedecându-le pe acestea să se desvolte pe terenul economic și cultural. Asupritorii se tem de întărirea popoărilor, cu cari trăesc împreună, căci întărindu-se se vor putea împotrivi tot mai tare încercările de jefuire.

Un popor de felul acestora sunt și Turcii. Neamul lor a fost plămădit prin Azia de mijloc. Neubitori de muncă, cum au fost, dar doritori după bunurile vecinilor lor, au pornit din stepele Aziei înspre țările de lângă Marea-Mediterană ale A-

ziei-mici și în curs de veacuri au supus nu numai popoările de acolo, dar au trecut și marea și au cuprins vechea împărăție a Bizanțului, Grecia de astăzi, Bulgaria, Serbia, Bosnia și Herțegovina, Ungaria de mijloc cu Bănatul, iar țările române, Muntenia și Moldova (România de astăzi) precum și Ardealul le-au silit să le plătească tribut.

O mulțime de popoară au ajuns sub stăpânirea Turcilor. Aceștia, imbuibați și cu traiu bun *fără muncă*, au început să se slăbănogescă, ceea ce se întâmplă cu toți leneșii, iar popoările subjugate, silită să muncească și pentru trântori s'au întărit tot mai mult în vârtute, până când a venit momentul liberării lor. Acesta i-a găsit pe cei asupriți întăriți, neslăbiți de lux, deprinși cu munca fără preget, pe asupritorii slăbiți de lux, de traiul bun de nedepinderea cu munca cinstită. Urmările le-am văzut acum: Turcii au pierdut întreaga Turcie europeană, rămânându-le numai Constantinopolul cu o mică împrejurime, și și bucata aceasta de pământ numai pentru că cei interesați nu se pot invol, *cui să-i fie dată și bucata aceasta de pământ.*

În Turcia, slujbașii au fost numai Turci, cu toate că ei erau mai puțini. Slujbașii aceștia nu se mulțumiau cu lefa lor, ci jefuiau cât puteau pe popoările creștine. Viața aceasta de jaf i-a stricat însă așa de mult, încât fruntașii turci, slujbași mari și mici, cu timpul nu s'au mulțumit numai cu jefuirea naționalităților neturcești, dar asupriau și jefuiau chiar și pe propriul lor popor sau cel puțin nu-l ajutau, ca să se poată ridica prin cultură la o stare mai bună. Urmarea a fost, că în ciuda primejdiei celei mari însuși poporul turcesc n'a mai fost în stare să se împotrivescă navalii furtunoase spre libertate a naționalităților neturcești asuprite. Astăzi toate popoările din fosta Turcie europeană sunt libere și foștii lor stăpâni turci așteaptă cu groază răsplata păcatelor de veacuri și a privilegiilor (drepturilor deosebite), de cari s'au bucurat.

Vedem deci o mare asemănare între istoria unei familii și între a unei națiuni, numai cât ceea ce se întâmplă la o familie în două trei generațiuni (două trei rânduri de oameni), la o nație se întâmplă în curgere de veacuri.

Precum omul cuminte trage învățături din pățania unei familii, tot așa un popor cuminte trage învățături din istoria altor popoară. Aceasta trebuie să o facem mai ales noi Românii, cari nici nu ne-am apropiat încă de țânta doririlor fiecărui popor vrednic de viață: libertatea deplină culturală, economică și politică.

Privind la starea lucrurilor din țările, în cari trăim, vedem, că pe alocurea e o

mare asemănare cu aceea ce a fost în Turcia europeană. Și în țările, locuite de noi (afară de România) trăim împreună cu alte popoară, dintre cari unele au fruntași, cari se poartă cu noi, cum s'au purtat Turcii cu popoările creștine. Slujbași numai străini, ajutoare culturale și economice numai pentru poporul lor, pentru acesta tot felul de privilegii (drepturi deosebite), iar pentru noi numai sarcini, îndeosebi dări grele și tributul de sânge (serviciul militar). Nu sunt destule aceste nedreptăți întemeiate pe legi anume croite împotriva noastră (cum e legea școlară, legea electorală și altele), dar fruntașii popoărilor cuceritoare fac tot ce le stă în putință, ca să ne împedecă în dezvoltarea noastră culturală și economică, pentru care luptăm numai cu mijloacele noastre. Barbaria aceasta nu s'a întâmplat nici în Turcia, căci acolo bisericile și școlile erau libere cu totul și pe timpul celei mai aspre stăpâniri turcești, iar dezvoltarea economică și dacă eră slabă, dar eră slabă și la Turci, căci statul turcesc nu făcea nici pentru Turci, nici pentru creștini nimic.

Urmările acestor nedreptăți vor fi și în alte țări și la alte popoară aceleași ca și la Turci. Poporul cuceritor, susținut prin drepturi deosebite și ridicat la un loc, de care nu e vrednic, și prin asuprirea popoărilor, cu cari locuște împreună, va slăbi tot mai mult și urmarea va fi, că la vremea numită va cădea cu totul față de țaria câștigată de celelalte popoară prin muncă fără preget și prin lupta de apărare de veacuri.

Prăbușirea tuturor popoărilor cuceritoare prin mijloace barbare și trăitoare din privilegii, e așa de sigură, precum e Dumnezeu în ceriu. Liberarea popoărilor asuprite se va grăbi cu cât și lupta lor pentru câștigarea și păstrarea bunurilor culturale (înainte de toate bisericile și școlile) și împotrivirea față de orice atacuri va fi mai îndârjită.

Celce are ureche de auzit, să audă!

O amintire. La 4 Maiu n. s'au implinit 50 de ani, decând marele arhieru Șaguna s'a prezentat la Împăratul în fruntea delegațiunii congresului național bisericesc. La inimoasa vorbire a lui Șaguna, Împăratul a răspuns, zicând între altele:

Cu plăcere vă primesc pe d-voastră ca pe reprezentanții *bravilor Români* ai marelui meu principat Transilvania, cari *mi-au dat repetite dovezi despre neclătita lor credință și alipire cătră mine și casa mea.*

Astăzi? Foc și cenuse în bisericile și școlile noastre, asuprire economică și barbarie politică.

Se va găsi însă leac și pentru *femeia bolnavă*, cum e numită monarhia noastră.

Episcopie gr.-cat. maghiară și în America. Viteazul guvern din Pesta, spăriat de deșteptarea Rutenilor emigrați la America, cari deșteaptă acum și pe frații lor din Ungaria, se muncеște cu gândul să înființeze și în America o episcopie maghiarizatoare. Numai cât acolo o va păți și mai rău ca aici acasă. În America nu există administrație aziatică, nici jandarmi maghiari, așa că Rutenii deșteptați vor primi pe ticălosul, care va cuteză să-i abată dela ideile lor naționale, cu o furcă și mai lungă ca a bravilor nostri Români din Sătmar.

Care-i patria Jidanilor? În revista evreească Bar-Kochba din Bârlad (România) se spune în Nr. 1 (Martie 1913) la pag. 7: „Evreilor le trebuie în primul rând o patrie — *căci din toate câte le avem, nici una nu este cu adevărat o patrie* — un cămin, care să-i adăpostească contra mișeliilor asupritorilor. Le trebuie o țară, unde ei să poată „reînvia“, și aceasta țară trebuie să fie Erez-Israel, Palestina“.

Foarte bine, plece la Palestina. Dar când nici una din patriile lor de-acum (România, Ungaria, Austria, Rusia, Germania și celelalte) nu e patria lor adevărată, ce să zicem despre obrăznicile gazetelor *Budapești Hirlep, Pester Lloyd* și toate celelalte gazete din Ungaria scrise numai de Evrei, cari ne acuză pe noi Români de nepatriotism, noi, cari ne-am pomenit de mii de ani aici pe pământul acesta românesc, pe care l-am aparat cu sângele nostru și l-am muncit cu sudorile noastre?

Femeia bolnavă. Până acum, de câte ori eră vorba de Turcia, i se zicea *omul bolnav*. Acum l-au operat aliații balcanici așa de bine, încât e ca și dispărut din Europa. O mare revistă englezească, *The Graphic* din Londra, spune, ca a murit *omul bolnav*, dar acum e *femeia bolnavă*, care e *Austro-Ungaria*, unde trăese tot felul de popoara, multe din ele asuprite. *Națiunile negermane și nemaghiare nu mai pot fi asuprite fara primejduirea monarhiei*. Ele sunt astăzi pe aceeaș treaptă atât în ce privește cultura, cât și numărul și trebuie să fie și pe aceeaș treaptă politică, dacă Austro-Ungaria vrea să mai trăească.

Celece le spune Englezul confirmă cele scrise de noi în articolul *Macedonia Ungariei* din anul trecut. Procurorul crede însă, ca va insanătoșă femeia bolnavă dându-ne în judecată!

Cea dintăiu școală germană la Svabi. Despre mișcarea națională a Svabilor din Banat am dat în multe rânduri știri, cari ne-au umplut de bucurie. Starea de până acum a lor eră curată rușine pentru membrii marelui națiuni germane, care a civilizată pe cât a fost cu putință, și pe Maghiari. Acum e vorba să se deschidă cea dintăiu școală primară germană în Arad-sentmarton. Acolo e o școală de stat, în care se învață numai ungurește. Văzând locuitorii, că prin învățarea într'o limbă străină copiii lor se prostesc tot mai mult, la îndemnul preotului lor romano-catolic au hotărât înființarea unei școli confesionale naționale cu limba de propunere germană. Țăranii svabi au adunat în scurt timp *douăzeci de mii de coroane* pentru școala cea nouă.

Cinstea deputaților coșuțiști. Deputatul coșuțist Deji, care a pârît pe prim-ministrul Lukaci de multe fărădelegi, *pe cari vrea să le dovedească*, pare că a aprins paie în capul coșuțiștilor. Gazeta jidană „Pester Lloyd“, care e totdeauna în legătură cu guvernul, spune, că din cei 54 de deputați coșuțiști 37 de inși au fost aleși cu ajutorul guvernului, care a dat ordin fișpanilor și solgăbirăilor să silească pe alegători să voteze pretutindeni pentru deputații coșuțiști împotriva celor justiști. Chiar și Deji a fost ales cu ajutorul guvernului!

Aceasta dovedește de nou mișelia guvernelor ungurești, despre cari am arătat ceeace a scris gazeta „Gross-Österreich“ din Viena, că adevă ele aleg cu ajutorul jandarmilor și al tuturor fărădelegilor pe deputații guvernamentali în cercurile românești, iar în cele ungurești aleg deputați coșuțiști, ca să sparie cu ei pe cei din Viena și aceștia să-i lase să asuprească pe Români cum vreau.

Urciorul merge însă numai până odată la fântână!

Semne de dragoste. Italianii din Fiume (port „maghiar“ lângă Marea-Adriatică, dar cu puțini Maghiari în el) fac mult năcaz „patrioților“. Deunăzi niște tineri urmași ai lui Arpad, inferbântați poate de căldurile cam mari din Fiume, și-au pus tricolorul maghiar pe piept și eșind astfel pe stradă au început să strige cât îi luă gura „alien o moghior!“ Un jandarm din Fiume — acolo nu sunt de cei de pe la noi! — i-a luat de gât și i-a dus la poliție, ca să fie pedepsiți pentru indrăzneala lor de-a striga ungurește într'un oraș italian. Se înțelege, că supararea „patrioților“ e foarte mare.

Un alt caz s'a întâmplat în orașelul româno-săsesc Agnita. Guvernul a slobozit peste ținuturile locuite de naționalități între alți flamânzi și cete de teatraliști maghiari, plătiți din visteria statului, adevă a noastră. Se înțelege, că nouă nu le poate conveni teatrul maghiar, ca tot ce ne vine dela șovinismul celorce conduc trebile țării. Dar ei vreau dragoste cu săla. Venind în Agnita, teatraliștii maghiari (mai mult jidani) au început jocul. Notarul sas din Merghindeal a strigat atunci: „Noi suntem Germani! Pentruce reprezentație maghiară?“ A trebuit să vină un jandarm, ca să păzească până să-și ispravească teatraliștii piesa.

Dacă și între Sași așa de strâns aliați cu șovinistii se găsese câte un *bărbat*, e semn rău!

O rușine nemaipomenită. Gazeta „Românul“ din Arad află dela corespondentul ei din Sănmiclașul-mare (Banat) următoarele:

Biserica românească de-acolo are vre-o 20 de mii de coroane bani gata, depuși până acum la banca jidovească din Sănmiclaș. În ședința comitetului dela 7, 20 Aprilie s'a făcut propunerea, ca banii aceștia să fie scoși dela Jidani și depuși la „Albina“, care are o agentură în comuna aceasta. Datoria Românilor de-a-și depune banii la bancă românească și indeosebi la „Albina“ e cu atât mai mare, că ea dă o parte mare din câștigul curat pentru scopuri culturale românești, afară de aceea numai băncile românești sunt pe deplin sigure, căci tocmai în Banat s'au dat peste cap mai

multe bănci jidano-maghiare. Când colo ce să vezi? Din cei 22 membrii prezenți numai președintele și șase membri au votat pentru propunerea românească, ceilalți cincisprezece au votat, ca banii să rămână tot la Jidani!

De nu vor schimbă curând hotărîrea aceasta, majoritatea comitetului parohial de-acolo să formeze cât mai curând un comitet de sinagogă, nu de biserică românească.

Administrație școlară aziatică. Guvernul hain ne-a închis sute de școale, pentrucă la clădiri lipsiau din înălțime vre-o câțiva centimetri. Mii de copii de Români au rămas fără putință de-a învăța carte românească. Pe-alocuria a deschis școale de stat pentru amestecarea copiilor nostri. Cănu e vorba de dobitocia maghiarizării, găsește bani, dar în Ungaria propriu zisă sunt comitate, în cari zeci de mii de copii n'au unde învăța, unde o mulțime de învățători nu-și primesc leafa cu lunile. Așa scrie de pildă foaia jidano-maghiară „Budapești Hirlep“, că în comitatul Zala (dincolo de Dunăre, în spre Austria și Croația) învățătorii nu și-au primit leafa de doi ani. Școalele nu au localuri proprii, iar cele închiriate li s'au luat, pentrucă nu s'a plătit chiria. O școală de stat n'a funcționat ani de zile, pentrucă nimeni nu s'a îngrijit de un local corespunzător. Din 560 comune 200 n'au școala, așa că 23 de mii de copii nu capată învățătura. În comitatul acesta nu mai trebui cel puțin 500 de învățători.

Aceștia sunt roadele încercării de maghiarizare!

Iară vreau să se împodobească cu pene străine! La toamnă va fi în Muzeul național din Pesta o expoziție de covorașe vechi adunate de pe la nemeșii și popii calvinii din Ardeal. *Toute aceste covorașe au fost făcute de țarancele noastre pe vremea iobăgici*. Acum nemeșii au obraznicia să le expună ca fiind lucruri ungurești!

În Ungaria o samă de oameni au trăit și trăese numai din apucate; ne-au luat pe vitejii nostri, și le-au zis Unguri, ne-au luat pământul, ne-au luat chindisiturile și țărănițele noastre, chiar și cântecul cel mai plăcut al Maghiarilor, marșul lui Racoți, e făcut din melodii românești!

Apoi să nu-ți fie urit de astfel de stări?

Cum judecă Curtea de cassatie din Pesta. La alegerile de congregație din Sătmar, Români din Prislop au votat în anul 1910 pentru membrii partidului național, împotriva cărora Jidano-Maghiarii candidaseră pe doi Jidani Goldstein Armin și Goldstein Josef. Notarul din Ciolt a pus pe jandarmi să scoată pe Români din sala de vot și în invălmășală au răsturnat și oala, în care se puneau țidulile. Un ștăbăș dela banca ungurească, cu numele Chepeci Iene, adunând țidulile le-a ascuns și a pus în locul lor de cele cu numele Jidanilor. Pentru aceasta a fost condamnat la temniță, dar Curtea de cassatie (Curtea ertat de temniță, zicând, că Chepeci a făcut fărădelegea într'un ținut locuit de Români!

Adevă cea mai înaltă judecătorie a țării declară, că printre Români orice zdranță venetică poate săvârși fărădelegi, călcând legea.

Frumoasă judecată!

Pentru ce s'a dat Silistra României?

Pe când până înainte cu două-trei săptămâni toate gazetele franțozesti și rusești înjurau România într'un mod, cum îl găsiu numai la foile bulgărești, pentru că cere Silistra, lucrurile acum s'au schimbat. Cele mai mari gazete rusești și franțozesti au început să recunoască dreptatea României, gazetele bulgare nu mai înjură, ba generalul bulgar Radco Dimitrieff, care a bătut pe Turci la Kirkilise, întorcându-se dela Petersburg, unde se ține conferența pentru potolirea conflictului româno-bulgar, a spus unui ziarist român din Rusciuc între altele următoarele:

„Conferența ambasadiorilor din Petersburg a dat Silistra României. Rusia s'a învoit mai de mult la aceasta, pentru că ea vrea cu tot dinadinsul să câștige pe viitor dragostea României. Ambasadorul francez Delcassè încă a sprijinit cererile României, ca să scoată regatul român din legăturile Triplei-Alianțe. Dacă va reuși politica rusească și franceză cu planul acesta, Bulgarii ar lăsa bucuros Silistra, pentru că aceasta ar însemna schimbarea politicii externe (a legăturilor cu alte state) a României și urmarea ar putea fi o alianță militară cu Bulgaria. Bulgaria, care și-a împlinit o mare parte a idealului său (de-a strânge pe toți Bulgarii la un loc), are acum lipsă de timp ca să se recreze și apoi să se răfuească pentru totdeauna cu dușmanii săi. Iată pentru ce avem noi interes să avem legături strânse cu România, căreia în schimb îi lăsam bucuros Silistra. În timpul de față avem prea mult de lucru în Macedonia, ca să mai facem greșala să ne certăm cu vecinii nostri români, cu cari am trăit atâtea veacuri în cea mai bună înțelegere.

Tot atât de prețioase ar fi aceste legături și pentru România, căreia îi vom asigura în caz de lipsă sprijinul nostru. Noi (Bulgarii) trebuie să ne alăturăm României cu cea mai strânsă și mai trainică prietenie, oricât de mari ar fi jertfele, pe cari le-am aduce.“

Acestea sunt părțile principale din aceea ce a spus generalul bulgar. Ele au o însemnătate atât mai mare, că o foaie franceză întărește cele zise de el cu privire la nădejdea, ce o au Rusia și Franța să desfacă cu timpul România de prietenia cu Austro-Ungaria. Lucrul acesta e de mare în-

semnătate pentru noi Românii din Transilvania și Ungaria, căci de se va întâmpla aceasta desfacere, ea se va face numai din cauza asupririlor, pe cari le îndurăm noi.

Știri politice din străinătate

Căderea Scutarilor în mâna Muntenegrinilor și proclamarea lui Essad-Pașa ca rege al Albaniei au produs încurcături nouă pe lângă cele de mai înainte. În Austro-Ungaria se fac pregătiri mari pentru a sili pe Muntenegrini să părăsească Scutari, care trebuie să rămână capitala Albaniei. Regele Nichita se arată foarte puțin dispus să dea orașul, dar după multe semne la urmă tot va fi silit s'o facă. În conferența ambasadiorilor dela Londra s'a hotărât de nou, că Scutari trebuie să fie al Albaniei. Reprezentanții Austro-Ungariei, Italiei și Germaniei cer însă, ca tratativele cu Muntenegru să se facă cu un termen scurt și cu amenințare, că trupele Puterilor vor ocupa Scutari, chiar și Muntenegru, iar reprezentanții Rusiei, Franței și Angliei cer să se facă cu domolul. Austro-Ungaria a mai declarat, că dacă în cel mai scurt timp Muntenegru nu se supune hotărârii Mariilor-Puteri, ea va sili Muntenegru cu armata la aceasta.

Intr'aceea regele Nichita a trimis o scrisoare conferenței ambasadiorilor, declarând că el renunță la Scutari, dacă i se dau în schimb alte ținuturi. Scrisoarea aceasta ne îndreptățește să credem, că primejdia unui războiu european nu mai e apropiată, cu atât mai vărtos, că nici Germania, nici Rusia nu doresc războiul.

O încurcătură cu privire la Albania a făcut Essad-Pașa, fostul comandant al Scutarilor, prin aceea, că s'a proclamat rege al Albaniei sub suzeranitatea Turciei, adevărat Sultanul să fie recunoscut ca un fel de împărat peste regele Albaniei. Essad-Pașa a plecat cu armata spre Valona și a alungat guvernul provizor albanez de acolo, omorînd și pe viteazul turc Nazi-bei, cel care luptase mai mult pentru introducerea constituției în Turcia. Guvernul turc din Constantinopol nu vrea însă să-l recunoască pe Essad-Pașa, căci vede în aceasta o unealtă a Rusiei și a aliaților balcanici. Tot așa judecă și guvernele din Viena și din Roma, așa că se vorbește deja de o ocupare a Albaniei prin trupe de-ale noastre și de cele italiene.

Ocuparea aceasta ar avea să țină câțiva ani, până s'ar face oarecare rânduială în Albania.

Ce privește pacea între Turci și aliații balcanici, e vorba să se încheie în curând, după ce amândouă părțile s'au ajuns la o înțelegere provizorie.

Mai încurcate sunt lucrurile între aliați. Bulgarii, Sârbii și Grecii se pregătesc chiar de războiu unii în contra altora. Îndeosebi Bulgarii sunt hotărâți să nu lase ținuturile bulgare ocupate de Greci și Sârbi în mâna acestora. Ei se plâng, că atât Sârbii, cât și Grecii au și început să asuprească pe Bulgari în modul cel mai neomenos. Un prefect bulgar, care a vrut să călătorească prin Macedonia ocupată de Sârbi, a fost amenințat cu moartea dacă nu se va rentoarce. În ținuturile dela Monastir și Üscüb Sârbii au recrutat pentru armata lor pe toți Bulgarii în vârstă dela 21 până la 26 de ani. Mulți dintre tinerii bulgari au fugit la munte, unde vreau să formeze bande contra Sârbilor, alții au trecut în Macedonia răsăriteană stăpânită de Bulgari. Din ținutul Monastirului a fost oprită emigrarea tuturor bărbaților până la vârsta de 46 ani. Un major sârb, comandant de comitagii sârbi, a bătut pe arhimandritul bulgar din Üscüb în capela seminarului așa de rău, încât a leșinat. Mitropolitul bulgar s'a plâns înzadar la comandantul sârb al orașului.

Tot așa se poartă și Grecii în Salonic. Secretarul gimnaziului bulgar de-acolo a fost arestat și trimis în Grecia. Tot așa a pățit și alt Bulgar. Toți Bulgarii macedoneni, cari au fost revoluționari, sunt prigoniți, mulți dintre ei au fost alungați din Salonic.

Bulgarii pe de altă parte lovesc și ei. În porturile dela Marea-Egeică, ocupate de Bulgari, aceștia au pus taxe vamale uriașe pe toate mărfurile, cari vin dela Salonic. De pe corăbiile grecești au dat jos cu puterea steagurile grecești.

Armatele aliaților își stau față în față și de nu va izbuti Rusia să le împace, ne putem aștepta la un nou războiu și la nouă încurcături. Atunci se va vedea și mai bine că nici unul din aliați nu are drept să ocupe Macedonia locuită de mai multe naționalități și că singura rânduială bună se va putea întemeia numai dându-i autonomie. Altminteri lucrurile vor ajunge acolo ca și în Ungaria.

Cu paloșul. 71

Poveste vitejască din vremea descălecatului Moldovei

de
Radu Rosetti.

(Urmare)

XXXII.

Un trăsnet din senin.

Pregătirile nunții și sfaturile cu fruntașii orașului umplură zilele următoare. Numărul celor care mai țineau cu Târziul și cu șoltuzul rămăsese acuma cu totul neînsemnat. Lucrul era firesc, căci trecerea de care ei se bucurase până atunci era mai cu samă datorită faptului că treceau drept oamenii lui Basarab.

Ajutorul lui Pârveu în aceste împrejurări fu neprețuit, mai ales pe lângă negustorii cei mici și breslași. Vorbele curgeau din gura lui cu aceeași ușurință cu care curge apa din șipot. Nici Părintele Isaia,

nici tovarășii lui nu știau să găsească ca Munteanul cuvinte potrivite pentru a pătrunde în inimile negustorilor și a meseriașilor bărlădeni și a stârni în ele iubirea de neam și dorul de a lucra pentru mărirea lui. El izbuti să rupă dela Târziul și dela șoltuz atât de mulți oameni despre a căror credință erau cu desăvârșire încredințați, se arată un dușman atât de vajnic, încât din mai multe părți îi veni sfatul să se păzească și să nu iasă decât bine întovărășit, căci potrivnicii sunt hotărâți să se mântuie de el cu orice preț.

Bănuielile ce le avusese călugărul și, mai ales, Toma Alimoș, dispăruse cu desăvârșire: amândoi priveau acuma pe Muntean ca pe un tovarăș de luptă minunat, pus în calea lor de voința lui Dumnezeu. Dacă Pârveu întrebuiștea ziua întreagă pentru a aduce pe cât mai mulți în partea Părintelui Isaia și a Voevodului, serile le petrecea cu Mitrana în grădină, făcându-i jurăminte de dragoste și povestindu-i pe lung despre cele făptuite de dânsul în răz-

boaie până atunci, despre curtea lui Basarab și despre curțile de peste Dunăre, la care fusese trimis în solie.

Fata asculta cu o adevărată lăcomie aceste povestiri care i se păreau că vin dintr'o lume fărâmiată, și când și le reamintea peste zi, i se părea că ciasul fericit în care va putea să aibă și ea parte de asemenea viață de încântări, cu Pârveu alături, n'are să mai vie.

Și totuși vremea trecea răpede. Se aflau acuma în seara ajunului cununii, când se făcu logodna.

O mulțime mare se înghesuia în casa și în grădina lui Ploscan. Nu numai fruntea negustorimii, dar și cea mai mare parte din knejii bărlădeni erau de față cu soțiile și cu fetele lor; peste treizeci de fetițe vestite prin naștere și bogăție depănase pe-teala miresei.

Se lăți deodată vestea printre cei de față că însuși Târziul și cu Ifrim Coțofană, șoltuzul Bârladului, au trimis lui Ploscan vorbă că doresc să deie uitării vrăjbele lor

O nouă fărădelege.

Am arătat în câteva rânduri mișcarea nemeșilor mari și mici din Ardeal, cari au ajuns mare parte la sapă de lemn din cauza lenei lor, au pornit cu memorande și cereeri către guvern și gălăgie prin gazetele jidano-maghiare, ca guvernul să le vină în ajutor, cumpărându-le moșiile cu sume cât mai mari, altminteri cad în mâna „Valahilor“. Inceputul îl făcuse contele Betlen cu o broșură, apoi a venit comisiunea permanentă a comitatului Murăș-Turda cu propunerea, ca să se ceară dela guvern să facă o lege, prin care să se oprească cumpărarea de moșii din partea Românilor. Propunerea a fost primită de toate comitatele stăpânite de nemeșii paraziți, cari au ales o comisiune.

Comisiunea aceasta s'a prezentat la 18 Aprilie n. la primministrul Lukaci și la ministrul de agricultură Șereni. Lukaci s'a grăbit să le făgăduiască tot sprijinul, pentru ca „maghiarimea ardeleană“ să fie scăpată de peire. Aceasta însemnează, că iară se vor vota legi mișești, prin cari se vor lua din banii țării, a cărei visterie o umplem în mare parte noi Români, zeci și sute de milioane, pentru a umplea pungile nemeșilor nesaturați și a coloniza de nou cât mai multe adunături strănse de pe pusta Ungariei printre Români.

Aceleași făgădueli li le-a făcut și ministrul de agricultură Șereni, care le-a mai spus, că de aceea a înființat și banca cea mare din Pesta, numită altminteri, ca să cumpere cât mai multe moșii, pe cari să le împarta Maghiarilor. A mai spus, că banca aceasta a fost înființată până acum să cumpere 67 de moșii din Ardeal. Și Șereni făgăduiește legi nouă făcute numai pentru binele Maghiarilor.

Iată o nouă dovadă, că guvernul lui Lukaci e pentru Maghiaro-Jidano-Sași numai, pentru noi Români ciumă. Ba săvârșește chiar cea mai mare nedreptate, căci în loc să ne lase să ajungem noi în stăpânirea pământului vechiu românesc, îl dă la venetici și încă cu bani luați din visteria țării.

Pământul acesta răpit nouă va trebui să ajungă iară în mâinile adevăraților lui proprietari, cari suntem noi Români.

Ce scriu alte gazete?

Ocupându-se de aceeași treabă făcută pentru regenerarea (îmbunătățirea, îndreptarea) poporului nostru, *Revista Economică* din Sibiu, foaia oficială a băncilor noastre, dă un șir de sfaturi, cari trebuie cunoscute în cercuri cât mai largi.

Iată o parte din ceea ce scrie:

Rămăși departe îndărătul altor popoare pe toate tărâmurile vieții: în politică, în cultură, în economie, săraci și slabi organizați sufletește și economiceste, — sentimentul nobil de jertfire ar trebui să ne însufletească în măsură mai mare decât pe cărturarii altor națiuni.

Nu se poate tăgădui, că mulți dintre noi s'au lăpădat de obiceiurile bune și s'au depărtat de legea, din care moșii și strămoșii nostri au luat vârtutea de a se mulțumi cu puțin, mângâierea pentru timpuri grele și tăria de-a răbdă îndelung.

E fapt, că pe o mare parte din noi i-a părăsit tăria credinței și ei nu mai au iubire adevărată nici către Dumnezeu, nici către frațele și vecinul său. Ce ne vom face noi fără credința, care curăță sufletele și fără de care știința și bogăția sunt mijloace pentru săvârșirea faptelor rele?

Nu s'au abătut dela credință numai ceice au eșit și ies meru din sânul bisericii: pocăiții, bapțiștii, socialistii și alții, ci și marea mulțime a acelor, cari de formă nu s'au rupt încă din șirul creștinilor, dar de fapt inima lor este stricată și faptele lor nu mai conglăuesc cu acelea, pe cari le propovăduiește legea lui Christos.

De aceea biserica trebuie să-și aleagă, în timpul de față, și alte arme și mijloace de apărare și de luptă.

Predica să fie arma de căpetenie a bisericii în lupta grea, ce o are de purtat.

Misiunile sfinte să se înmulțească, așa că să nu rămâna nici un sat, care să nu guste din roadele lor binefăcătoare.

Societățile de femei evlavioase, sub sentul bisericii, pentru înfrumusețarea acesteia și a cimitirului, pentru îngrijirea bolnavilor săraci și neajutorați, a bătrânilor, văduvelor și orfanilor — sunt o trebuință arzătoare pentru toate satele noastre.

Dela biserică trebuie să pornească și lucrarea pentru înființarea *societăților de înfrânare* a patimilor indeobște, cum sunt: desfrânarea, îmbuibarea, luxul și mai ales *beția*. Cel dintâiu pas va trebui să se facă

oprirea beuturilor la *pomeni* și alte serbări religioase. Societățile de înfrânare ar putea să devină cu timp o anghiră de scăpare a școalelor. Risipa, ce se face de către cărturari și țărani cu beuturile, ne-ar putea, fără îndoială, scăpa școalele, căci mii și zeci de mii de coroane se duc, fără folos, pentru tot felul de beuturi din satele noastre și milioane dela întreg neamul nostru.

În munca de mântuire a școalelor *băncile* noastre încă trebuie să aibă un rol însemnat. Dacă băncile vor scăpa și numai 200 de școale, au făcut un lucru mare.

Răul pricinuit de înstrăinarea școlii e mare, căci școala străină împedecă dezvoltarea sufletească a copiilor nostri. Chiar nici școalele noastre nu sunt scutite de a împedecă cultura, căci felul învățământului și al creșterii din ele e în parte greșit din cauza legilor. De aceea trebuie găsite mijloacele trebuincioase pentru împedecarea răului. Între aceste mijloace numărăm: *celebrizarea conștiențioasă* în limba română, *înființarea școalelor de adulți*, cari să se ocupe deoparte cu *învățarea analfabecilor*. de altă parte să îndrepteze răul pricinuit de un învățământ înstrăinat și să înmulțească cunoștințele tuturor.

Asociațiunea cu despărțămintele, cu agenturile și bibliotecile ei populare, cu prelegerile practice ș. a. trebuie să facă tot mai mult pentru regenerarea poporului, punând la îndemână *Biblioteca populară* a sa în toate comunele.

Menirea *presei* (gazelor) noastre este deasemenea de o însemnatate foarte mare.

Băncile nu vor putea să meargă și în viitor tot pe calca bătută până acum. Ele numai așa vor îndeplini pe deplin rostul lor în viața poporului nostru, dacă vor ști să adăpostească așezămintele noastre culturale și economice și dacă vor da îndemnul trebuincios pentru înființarea altor așezăminte nouă, fără de cari viața amărită a poporului nostru trebuie să se istovească. Băncile mai mult decât celelalte așezăminte ale noastre au să pregătească terenul pentru progresul nostru economic și să dea avânt agriculturii, meseriilor, industriei și comerțului, cum și tovărășiilor economice, ce sunt pe cale de-a-se înfiripă.

O propagandă de redeșteptare și otelire a sufletelor pot și trebuie să o facă, în vacanțe, *ținerimea noastră universitară* și *clericii din seminarile noastre*.

macar pentru o noapte și o zi, că dorind să ieie și ei parte la bucuria lui, sunt gata să vie la dânsul dacă-i primește în casa lui. Vestea, deși uimitoare, era adevărată iar Ploscan, după o scurta sfătuire cu Toma Alimș și cu Isaia, raspunse că dacă kneazul Târziul și cu șoltuzul Coțofană îi vor face marea cinste să vie să ieie parte la veselia lui, îl vor găsi la poarta grădinei așteptându-i cu toată nunta.

Peste puțină vreme se văzu o slugă care venea fuga, strigând:

— Iată-i că vin!

Ploscan, urmat de miri, de nunta întreagă și de nenumărate slugi purtând faclii aprinse, se grăbi să meargă la poarta grădinei. În curând se văzură, străbătând ograda luminată ca ziua prin putini pline cu păcură și în care juca și se veselea mulțimea, kneazul Târziul cu șoltuzul lângă el și cu tovarăși mulți în urma lor. Cum se apropiară de nuntași fură primiți cu chiote voioase. Ploscan făcu un pas spre dânsii și, cu amândouă mâinile întinse spre

ei, le ură bună venire în casa lui. Târziul și cu șoltuzul luară fiecare câte una din mâinile întinse, o scuturară lung și Târziul zise cu glas tare, care fu auzit de toți: că cinstea strălucitei căsătorii ce o face fiica lui Ploscan, revărsându-se asupra orașului și chiar a întregii țări a Bârladului, n'au voit să steie de o parte și uitând pentru o zi neînțelegerile cele vechi, au venit și ei cu prietenii lor ca să aducă urări ținerii părechi și să ieie parte la veselia ca potrivnici cinstiți și fără vicleșug.

Ploscan, foarte mișcat și cât se poate de măgulit, le mulțami în câteva cuvinte și luându-i fiecare de o mână, îi aduse spre miri și spre oaspeți care alcătuiau un cerc împrejurul lor.

Târziul era un om de vre-o patruzeci de ani, înalt, spătos, pântecos, cu părul și cu mustețile negre și cu ochii încrucișați. Imbrăcămintea lui, de catifea roșie, era acoperită cu găitane de fir, brăul, lat ca de patru degete, era alcătuit din șolzi de aur legați între verigi, tot de aur, iar pietre

scumpe străluceau pe mânerul paloșului și pe acul al junghierului.

Ifrim Coțofană era mic, uscăcios, cu fața spână și părul galbăn. Purta haine de aba verde deschisă, subțire, împodobite cu găitane mai închise.

Târziul se apropie de miri și făcu Mitranei, într'o limbă destul de întortochiată, o lungă urare de fericire, mulțumindu-i la urmă pentru alegerea unui soț care făcea atâta cinste Bârladului. Iar lui Pârveu îi zise că dacă flăcăii bârlădeni trebuie să fie supărați pentru paguba ce le-a făcut-o răpindu-le floarea cea mai frumoasă a Bârladului, oamenii gospodari sunt fericiți, căci știu că prin această căsătorie au câștigat pe un nou prieten care, prin rudenia lui cu Basarab și însușirile sale, va alcătui pentru ei un sprijin neprețuit.

Pârveu mulțami kneazului și, ridicând glasul, se jură că cât va trăi va lucra pentru binele orașului unde s'a născut soția lui iubită care îl părăsește spre a fi podoaba Târgoviștei.

Sinoadele bisericei gr.-or.

La Dumineca Tomii s'au deschis sinoadele bisericei gr.-or. în Sibiiu, Arad și Caransebeș. Când scriem aceste rânduri se țin ședințe în toate trei orașele susnumite. Asupra afacerilor mai de seamă, desbătute în sinoade, vom scrie într'alt număr. Mai jos lăsăm să urmeze părțile mai însemnate din vorbirea, cu care Excelența Sa Mitropolitul Meșianu a deschis sinodul din Sibiiu. Înalt Prea Sfinția Sa a zis, între altele, următoarele:

Când fericiții nostri înaintași ne-au organizat pe toți cei de o credință și de o limbă într'o biserică sinodală, au voit a ne oferi dorita ocaziune de a lucra toți și împreună la binele și fericirea noastră.

Pentru a cunoaște cât mai bine puterea cea mare a credinții în Dumnezeu, va fi de ajuns a privi cum înainteză și cum sărăcește, nu numai indivizii, dar și națiuni și popoare mari, ca Germanii, Englezii, Rușii și altele, cari țin cu tărie la credința în Dumnezeu, și cum decad, nu numai indivizii, dar și națiunile și popoarele, la cari a slăbit simțul religios și credința în Dumnezeu.

De unde învederează, Domnilor, că dacă voim a reda bisericii noastre vechea putere magică de care are mare lipsă, mai ales în timpul de acum, atunci noi toți trebuie să ne întărim tot mai mult în acea sfântă credință în Dumnezeu, pentruca inspirați de acea sfântă credință să lucrăm, ca și Apostolii de odinioară, cu cuvântul și cu fapta, la întărirea alor nostri în acea sfântă credință; căci slăbind credința, slăbește și biserica, temelie binelui, a fericirii și a existenței noastre.

Dar apoi, precum când cineva voeste a-și regenera turma sa necuvântătoare, începe aceasta dela mielusei: tot asemenea și noi, voind a regenera poporul nostru, biserica cea vie a Domnului: trebuie să începem aceasta dela mielusei poporului, dela tinerimea noastră, dând bisericii noastre într'ajutor și pe fiica sa, școala noastră confesională, chemată a iniția tineretul nostru în lumină și cultură religioasă și patriotică, din cea mai fragedă vârstă, pentru ca așa ambele să lucre împreună la acea cultură religioasă-morală, a poporului, și anume, școala la cultura tinerimei, iar biserica la cultura adulților.

Pentru a înțelege cât mai bine marea însemnătate a școlii confesionale D-lor,

Părvu își trăgea sufletul ca să mai vorbească, când dintre acei care venise cu Târziul, se auzi un glas care zicea:

— Fetei i-ar ședeă foarte bine și la Târgoviște păcat numai că al dă care ea voiește să-și lege soarta ar nemeri mai curând la spânzurătoare dă cât la curte.

Toți rămaseră uimiți.

— Cine e ăla care cutează să rostească astfel dă vorbe, strigă Părvu punând mâna pe mânerul junghierului care-i atârna de brâu, dar alb ca varul.

Atunce, dintre knejii și negustorii care venise cu șoltuzul și cu Târziul, ieși un om învălit într'o manta de aba roșie care îi cădea până la glezne și purtând o pălărie care-i acoperea fața. Cu paloșul liniștit el se apropie de Părvu, lepădă mantaua, aruncă pălăria jos și încrucișând brațele pe piept, se uită țintă în ochii mirelui și zise:

— Eu!

Era un om nalt și spătos, între cincizeci și șasezeci de ani; fața era frumoasă cu ochii negri, mari, pătrunzători, cu nasul drept; pletele și mustețile lungi erau cărunte! Hainele de catifea vânăta erau fără

să avem pururea în vedere, că pe când la această școală să pot aplica numai învățători de limba și credința noastră, pe atunci la școlile neconfesionale să pot aplica și învățătorii de altă limbă și credință, despre cari ne putem închipui, ce interes ar desvoldă la creșterea tinerimii noastre în sfânta noastră credință strămoșească. De unde urmează, nu numai cea mai mare datorință, de a asigura și a întări tot mai mult existența celor două așezăminte sfinte, a bisericii noastre naționale și a școlii noastre confesionale.

Deși legile mai nouă școlare încă recer multe și mari jertfe la susținerea școlilor noastre confesionale: totuși, în considerare la importanța lor și la interesele cele mari și vitale, nu ne rămâne decât să aducem toate jertfele posibile la susținerea lor. Căci altfel întru atâta ar slăbi biserica noastră cea vie, încât eu mă înfiorez a și cugetă la desastroasele urmări. De aceea, dacă dorim existența și întărirea acelei biserici vie, și cine n'ar dori aceasta, atunci trebuie atât noi, intelectualii, cât și preoții, cari trăim dela acea biserică vie, să ne încordăm toate puterile la aducerea jertfelor ce se recer și la susținerea școlilor noastre confesionale, de cari depinde viitorul nostru.

Pentru a ne însufleși și pe noi înșine și pe ai nostri la asemenea jertfe, este neapărat de lipsă, să avem pururea în vedere D-lor, că școala confesională este și pentru noi chestiune de viață, și că jertfele aduse ei să aduc unei chestiuni de viață pentru noi. Să avem în vedere, D-lor, că banii cei vom spesa pentru școale îi mai putem câștiga, pe când școala odată perdată, cu greu s'ar mai recâștiga. Și așa să ne facem toți Apostoli luminători ai clerului și poporului nostru, arătând tuturor folosul cel mare al școlii confesionale, precum și necalculabila daună pentru noi a școlii neconfesionale, și apoi să ne însufleșim și noi, și să însufleșim și pe ai nostri, la jertfele recerute pentru susținerea școlilor noastre confesionale.

Spre a ne înlesni și noi și ai nostri la acele jertfe, să ne propunem și noi, și să recomandăm și alor nostri, ca oricari alte lipse mai puțin simțite să le amâne pe mai târziu; iar de altă parte să ne reținem cu toții dela unele cheltueli zadarnice, pentruca și din cruțarea ce am realiza-o, se

găitan, fără ceapraz. Nu purtă paloș (săbie), ci numai un junghier (cuțit) cu mâner de argint, atârnat la brâu de piele de aceeași culoare ca hainele. Infășoșarea îi era mândră și liniștită.

La vederea lui, Părvu incremenise pe loc, tremurând, cu ochii holbați în fața care acum se făcuse verde.

— Și cine ești Dumneata? strigă atunci cătră necunoscut, Ploșcan uimit și îngrozit.

— Să-ți răspundă ginerele Dumnitale, răspunse necunoscutul liniștit.

Dar Părvu nu răspunse nimic: era scuturat de același tremur, ochii lui aveau aceeași privire de groază.

— Nu-ți vine să răspunzi, zise străinul, voi răspunde eu în locul tău. Eu sunt Părvu Nedeianu, solul lui Basarab.

— Minci, strigă Ploșcan, Părvu Nedeianu este el, și arată spre mirele fiecei lui.

— Uită-te la el și uită-te la mine, apoi hotărăște singur care din noi minte și care seamănă a sol, zise străinul cu aceeași liniște.

putem jertfi pentru școale.

Pe lângă acestea se mai recomandăm alor nostri și înființarea de reuniuni de bărbați și de femei în toate parohiile, precum au și alte confesiuni, în scopul de a colecta ajutoare de bani și naturale pentru ajutorarea bisericilor și școlilor noastre, prin ceace vom înlesni și alor nostri ridicarea lor la starea și pozițiunea celorlalți compatrioți ai nostri.

Lipsă de tact și mojiție.

Așa numește tinărul profesor sas, dl Hans Connert cele spuse de noi în articolul *Falsificatorii istoriei* (Nr. 11 al Foii Pop.).

Lipsă de tact și mojiție a dovedit deputatul jidano-sas, dl Emil Neugeboren, când s'a scremut în foaia zilnică a partidului săsesc, ca să dea guvernului din Pesta sfaturi, cum să împedecă pe Români dela cumpărarea de pământ nemeșesc (luat de nemeși în cursul veacurilor dela poporul român).

Lipsă de tact și mojiție a dovedit deputatul sas, dl Dr. Rudolf Schuller, când a cerut în dieta din Pesta, împreună cu nemeșii din Ardeal, ca legea electorală să fie pentru Ardeal astfel croită, încât Români, aceasta grămadă de ființe lipsită de cultură, să aibă cât se poate de puțini alegători.

Lipsă de tact și mojiție dovedește dl Hans Connert, când invinovățește pe dl Dr. Ioan Lazăr, că el n'ar avea dreptate susținând despre dl Georg Müller că acesta ascunde cu știință documente, cari dovedesc drepturile noastre pe pământul nostru românesc.

E necuviință istoriografică a susține, că lucrările săsești conțin adevărul, când e vorba de Români, începând dela cele din veacul al 18-lea până la noua lucrare a arhivarului săsesc. Nici scopul acesteia nu e adevărul istoric, ci pregătirea terenului pentru a cere la schimbarea felului de administrație comitatenză, care se pregătește, jefuirea Românilor de puținele drepturi asupra comunității de avere de pe pământul locuit și de Sași.

Lipsă de tact și mojiție este, când se afirmă, că ordinul împăratului Iosif al II-lea și rescriptul preainalt din anul 1820 (două acte, prin cari întâia oară se face încercare de-a da dreptate și Românilor) se pot întrebuișă numai pentru a înșelă pe naivi.

Pentru noi Români nu e indiferență rezolvirea întrebării: cine e stăpân aici. Atâtea neamuri venetice ne-au călcat pământul, dintre cari unele au rămas, încât, pe lângă celelalte mijloace de luptă, adevărat că principale, ne sunt binevenite și documentele, cari dovedesc dreptatea stăpânirii noastre, și numai a noastre, aici, pe pământul moștenit dela întâii strămoși cunoscuți ai nostri, dela Daci.

Din fericire există și alte arhive, nu numai cele săsești. Acestea ne furnizează destule dovezi despre modul de multeori necinstit, hrăpăreț, cu care fruntașii Sașilor au știut să acapere munții românești, fie dincoace sau dincolo de graniță. Aceleași arhive ne dau destule dovezi, din care se vede, că fruntașii Sașilor au încercat totdeauna, cu mijloace necinstite, să ne împedecă desvoldarea culturii naționale în înțeleșul cel larg al ei și câștigarea drepturilor politice răpitate.

Necuviințele adresate nouă de dl Hans Connert ne sunt un prilej binevenit dela lumină și în privința aceasta tot mai mult ne cetitorii nostri. — În partea aceasta a luptei suntem noi Români, cari putem câștiga.

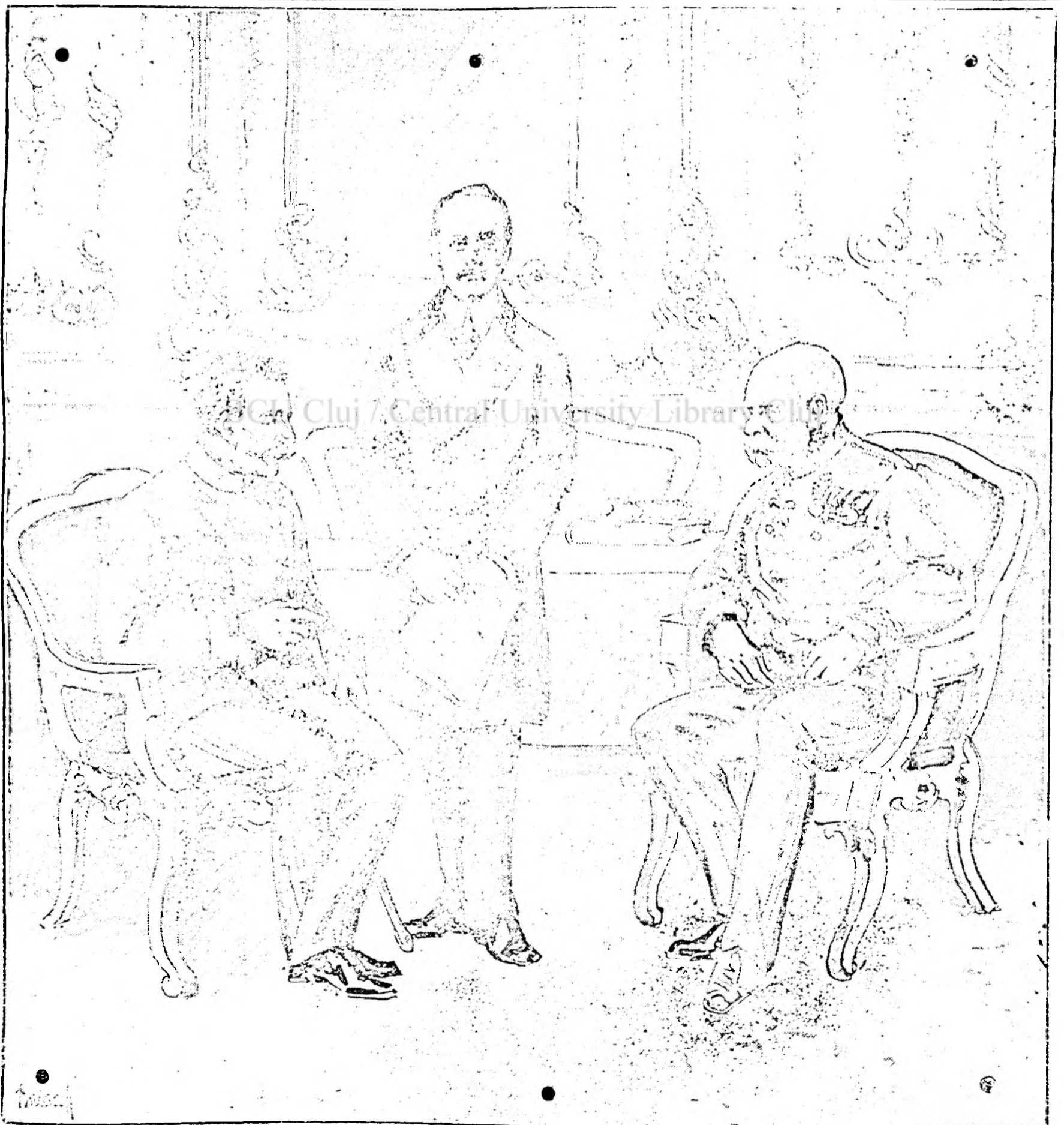
Poezii populare.

Frunză verde busuioc
 Arză-te focul noroc
 Și pe tine urzitoare:
 Mi-ai urzit tot supărare.
 Să-mi petrec zilele mele
 Cu amar și cu durere,
 Pe munții Dobrunului,
 Cu boii Teleanului.
 Plec cu boii de cu seară
 Să tragem brazi din izvoară,
 Pân' dimineața în zori
 Scoți de câte șapte ori.
 Frunză verde de trifoi,
 Pleacă feciorii la boi,
 Chiar și din sat dela noi.
 Și-odată văzând și eu,
 Că să duc feciori mereu,

Pus-am gând să merg și eu
 Și-am năpustit satul meu,
 Casă, curte și moșie,
 Și scumpa mea de soție,
 Și draga mea de fetiță
 De vre-o șapte luni la țică
 Și-am plecat noaptea pe stele
 Și le-am lăsat singurele,
 Lângă pădure și spini,
 Depărtate de vecini.
 Am plecat în Ianuare,
 Când e frigul cel mai mare,
 Patru inși de pe la noi,
 În munte cocși la boi,
 C'auzeam că-i plata bună,
 Patruzeci și cinci pe lună.
 Bună-i plata și frumoasă,
 La cei cari mănăcă de-acasă;
 La cari nu-i vine mâncare

li lungă luna și mare;
 Cu pită din magazin
 Totdeauna ești flămând,
 Că-i mestecată cu brad
 Și nu are nici un saț.
 Trandafir cu flori crestate,
 Bate Doamne ce vei bate,
 Bate crucea bradului
 Și firma Teleanului.
 Când îi noaptea pe la doi
 Vine plămaistrul la noi,
 Ne scoală să dăm la boi.
 Faceți feciori și 'njugați
 Și după bușteni plecați.

Frunză verde de țitron
 Scrisă de Rotariu Ion,
 Bătut de zăpezi și ploii
 În Dobrun slugă la boi.

Șeful statului major
 Conrad de Hötendorf

Ministrul de externe al monarhiei
 Conte Berchtold

Maiestatea Sa Impăratul și Regele
 Francisc Iosif I

desbat asupra stărilor din țările balcanice.

În zilele trecute — pe când era temere de războiu cu Muntenegru — Maiestatea Sa a chemat la sine, în mai multe rânduri, pe ministrul de externe (al afacerilor politice din afară ale țării) al monarhiei noastre, pe șeful statului major (căpetenia ofițerilor mai înalți), precum și pe alți ministri și conducători ai țării. — Chipul de sus ne arată o consfătuire a ~~Sa~~ cu șeful statului major Conrad și ministrul de externe Berchtold.

Cântec.

Lui, lui, lui, dorule lui,
Foaie sură de gutui,
Lui că mamă nu-i.
Tatăl-tău încă e dus,
Strajă 'n graniță l'au pus,
Unde doine nu's

Dacă te vei deștepta,
N'are cine te lăpta,
Că nu's maică-ta. —
De vei plânge cu suspin,
N'am cu ce să te alin,
Că sunt om străin.

Suflă vântul prin ferești,
Iți trimite tata vești,
Crești dorule, crești.
Crești, că 'dacă-i răsări
Și la lupte vei porni
Vă veți întâlni.

Maria Cunțan.

Gânduri de primăvară.

Ciocârlie, ciocârlie,
Sol de primăvară,
Sufletul de veselie
Mi l-ai umplut iară.

Zborul tău în rotoagoale,
De-asupra câmpiei,
Tăvălit în iarba moale,
Din capătul vici,

Il privesc — și-mi naște-un dor,
Dor de plugărie,
Să-mi urmezi plugul în zbor,
Dragă ciocârlie.

Cântecu-ți în triluri clare
Să mă desfăteze
Și durerea mea cea mare
Să o ușureze!

Ciocârlie, ciocârlie,
Pasăre măiastră,
Vină fă cu măiestrie
Cuibul la fereastră.

Să te-aud de câte-ori
Ies din cas' afară.
Și în suflet să-mi strecori
Dor și primăvară.

Căci mi-e sufletul stingher,
Inima pribeagă,
Fără tine ele pier,
Ciocârlie dragă!

Petru O. Orlășanu.

Leac american împotriva junghiurilor.

La cârpa unei fete de cincizeci de ani, care nu s'a gândit nici când la măritat, moaie-o în iazul dela moara unui morar, care n'a luat nici un grăunte dela oamenii, cari au adus de măcinat, fă apoi pe ea un semn cu cerneală din călămara unui avocat, care n'a pierdut nici un proces în viața lui, și dă-o să te lege cu ea un medic, căruia nu i-a murit nici un pacient (bolnav).

Epigramă.

Unui nenorocit.

Că ți-ai descoperit păsul
Tuturor, ce-ai câștigat?
— Le-am furat nițal din vreme,
Cât au stat și-au ascultat!

P. O. O.

Știrile Săptămîinii.

Sibiu, 8 Maiu n.

Parastas pentru sufletul marelui Român Dr. Ioan Rațiu. La 29 Aprilie n. s'a slujit în biserica gr.-cat. din Sibiu un parastas pentru odihna sufletului celui ce odinioară a fost președintele partidului nostru național. Slujba a săvârșit-o Rev. Dr. Vasile Suciu, canonic din Blaj, asistat de protopopii Nicolae Togan, Arseniu Bunea și Valeriu Florian, fiind de față întreaga familie și alți fruntași români. Vorbirea a ținut-o părintele canonic Dr. V. Suciu, arătând statornicia D-rului Rațiu în lupta pentru neamul românesc.

Parastatul s'a ținut numai în cerc restrâns, fiind aceasta dorința familiei.

O fundațiune a Principelui Carol al României. Principele Carol al României, căruia camera din București i-a votat un apanaj (leafă) de o sută de mii de lei, a dăruit jumătate din ea pentru un scop cultural pe seama poporului. Se crede, că ministerul va hotărî înființarea unei școli primare cu suma aceasta.

Societatea de lectură Andreiu Șaguna a teologilor dela seminarul „Andreian” din Sibiu a aranjat la Dumineca Tomii o ședință publică, în sala cea mare a Muzeului Asociațiunii. Cuvântul de deschidere a fost rostit de dl profesor seminarial Dr. N. Bălan. S'au executat apoi două cântări în cor, sub conducerea dlui D. Socol, teolog și un terțet pentru două violini și violă. O frumoasă și interesantă conferință despre „Rostul bisericii noastre ortodoxe în trecut” a ținut dl teolog I. Sandu.

Listele provizorii electorale de pe anul 1914 — pe teritoriul comitatului Sibiu — sunt puse spre vedere publică din 5 până la 25 Maiu n. în biroul de expediție al comitatului Sibiu, apoi la magistratul din Sebeșul-săsesc și în cancelariile notariale din întreg comitatul. Reclamațiunile se pot înainta în timpul din 5 până în 15 Maiu n., iar excepții din 16 până în 25 Maiu n. 1913.

Români din America trecuți la legea calvină. Gazeta românească „America” ne aduce o știre, care trebuie să ne pună pe gânduri. E vorba de botezarea multor copii de Român în legea calvină. Iată, ce spune: În orașul Bridgeport (Ohio) s'au născut, după cum arată actele stării civile, dela 1 Octomvrie 1912 până la 1 Martie 1913 23 de copii români (22 fete și un băiat). Din aceștia numai unul a fost botezat în legea românească gr.-or., toți ceilalți douăzeci și doi au fost botezați în legea calvină, adică ungurească. Cele opt căsătorii românești s'au făcut toate la popa calvinesc.

Care să fie cauza acestei lăpădări de legea strămoșească tocmai în statul Ohio, unde sunt mai mulți preoți români? Foaia „America” ne spune, că pricina răcirii fraților nostri de-acolo față de legea românească e lăcomia preoților trimiși acolo, cari cer taxe foarte mari pentru orice slujbă.

Se 'ntelege, că noi nu putem controla de-aici cele ce se întâmplă acolo. Credem

însă, că mai marii bisericii noastre vor cerceta lucrul și vor îndrepta răul. Căci un lucru îl știm toți: Preoții trimiși la America n'au fost însărcinați cu ducerea acolo pentru ca să se îmbogățească prin gheșef-turi cu cele sfinte, ci să facă apostolat românesc înainte de toate. Preoți greco-orientali sunt acolo și grecești, rusești și sârbești. Pentru Român înainte de toate legea românească, apoi vin celelalte condițiuni confesionale.

Administrația aziatică dușmană culturii. La timpul său am arătat și noi măsurile luate de consistoarele noastre pentru înființarea cursurilor de analfabeți. Intre ceice s'au grăbit să înființeze un astfel de curs a fost și dl *Emanoil Irimie, învățător în Iara-de-jos* (comit. Turzii). La 7 Ianuarie a început cursul cu 36 de inși. Da, dar acolo e și un *solgăbirău*, Ferenti, care nu vrea, ca Românul să-și lumineze mintea cu știința de carte. El a trimis un *jandarm* — stălpul culturii în nenorocita noastră patrie — și a oprit cursurile după zece zile. Dl Irimie nu s'a dat bătut, ci i-a arătat ordinul mitropoliei din Blaj și *ordinul ministerial*, prin care se pot ține aceste cursuri. Atunci l-a lăsat pe vrednicul nostru învățător să țină cursurile, dar să nu cumva să vorbească despre lucruri bisericești, sociale (cum ar fi contra *beției*) și altele, ci să-i învețe numai literele. Totodată a îndemnat pe jandarmi să supravegheze (să spioneze) la cursuri!

O icoană a Mântuitorului. În provincia Wales din Anglia s'a găsit cu prilejul unor săpături după zidiri și lucruri vechi o medalie, care are pe o parte icoana lui Christos, pe cealaltă inscripția (scrisoarea) cu litere evrești „Isus Christos, mijlocitorul și mântuitorul”. Medalia se dă cu socoteala, că e din veacul cel dintăiu după nașterea Mântuitorului, mai ales, că icoana de pe medalie se aseamănă cu descrierea făcută de Romanul Publius Lentulus într-o scrisoare adresată împăratului roman Tiberiu, pe timpul domniei căruia a fost răstignit Domnul Christos. În scrisoare zicea Romanul, între altele: „El înviează morții și vindecă toate boalele; e un bărbat înalt la stat, cu o față foarte nobilă, așa cum o iubesc și o tem totodată oamenii; părul lui e de culoarea castanelor coapte; până lângă urechi e neîncrețit, pe umere e lung și creț. Pe mijlocul capului are cărare după obiceiul celor din Nazaret; fruntea lui e netedă și foarte gingașe; pe fața roșie n'are nici o pată, nici încrețituri; nasul și gura sunt cât se poate de frumoase; barba nu e lungă, dar deasă și tot de culoarea părului; privirea lui e curată și serioasă; ochii sunt cenușii, limpezi și plini de viață. Corpul lui e foarte bine făcut și mânilor foarte gingașe. E un bărbat, care întrece cu frumusețea lui minunată pe toți oamenii”.

Emigrare cu automobilul. Câțiva agenți, cari trimiteau emigranți, mai ales de cei obligați la serviciul militar, în America-de-meazăzi, îi puneau în automobile și-i duceau în Austria. De-acolo plecau la portul francez Havre. Agenții au fost urmăriți de jandarmi, dar au scăpat mai toți, afară de două femei, cari sunt acum în temniță. Cei prinși dintre ceice voiau să emigreze au fost condamnați la câte 15 zile închisoare și 100 cor. amendă.

Concurs. „Societatea pentru fond de teatru român“ publică concurs la *premiile și ajutoarele* în suma totală de 1000 coroane, cari se vor acorda din venitele *fondului Dr. Ioan Mihu*. Se admit la acest concurs: 1) *Piese teatrale românești originale*, potrivite pentru trebuințele noastre și pentru scopurile urmărite de societatea noastră. 2) *colecțiuni de muzică populară, românești*. 3) *compoziții muzicale originale* cu motive românești. Lucrările prezentate la concurs pot să fie: a) publicate (tipărite) în anii 1911, 1912 și 1913, — sau b) lucrări în manuscris, cari încă nu s'au dat publicității. Cele de sub a) pot fi *premiat*, iar cele de sub b) pot să fie *ajutorate* în scopul publicării. Autorii, cari vor să participe la concurs, își vor prezenta lucrările lor până la 1 Ianuarie n. 1914 comitetului societății, trimițându-le la adresa secretarului literar, Dr. Horia Petra-Petrescu, Brasso (Brașov).

Notă. Manuscrisele lucrărilor încă nepublicate se vor înainta anonim; se va a-lătura însă la manuscris un plic închis, în care se va indica numele și adresa autorului.

Lucrările premiate sau ajutorate de „Societatea pentru fond de teatru român“ rămân proprietatea autorilor, dar aceștia sunt obligați a da din lucrările lor tipărite câte 20 exemplare comitetului societății.

— Se mai publică concurs pentru o *piesă teatrală originală*, în următoarele condiții: 1. Acțiunea să fie luată din viața poporului nostru din Ardeal. 2. piesa să aibă 1 sau mult 2 acte și 3. să conțină și jocuri naționale, eventual cântări naționale, imbinat în decursul acțiunii. Premiul va fi de 200 cor. și este pus la dispoziția comitetului din partea dlui avocat Dr. Constantin Popovici din Beiuș, care își rezervă dreptul de a lăsa să se reprezinte piesa pentru întâia dată în Beiuș. Manuscrisele anonime (cu numele autorului în plic închis) se vor înainta secretarului literar al societății noastre, dl Dr. Horia Petra-Petrescu, până în 14 Oct. a. c. Brașov, 11 24 Martie 1913. Pentru Comitet: *Virgil Onișiu*, vice-președinte. *Dr. Iosif Blaga*, secretar.

Cum ajută o bancă săsească clădirea unei școli. Parohia săsească din Mediaș trebuie să-și facă o școală nouă primară, care costă o sută de mii de coroane. Banca săsească din Mediaș a dăruit pentru scopul acesta suma întregă, și anume așa, că biserica să împrumute o sută de mii de coroane, pe cari le va plăti banca în rate. Din venitul ei curat de pe anul trecut a mai dăruit pentru școală alte 5608 coroane.

Ungaria jidovită. După cum cetim în revista „Românismul“, Ungurul Vespremi Calman a publicat o carte, în care arată cât de grozav s'au sporit Jidanii în Ungaria, pe care sunt pe cale să o prefacă într-o Palestină, mai ales în părțile locuite de Maghiari. În anul 1850 erau în Ungaria 368 de mii 525 Jidani, în 1910 911 mii 175, acum vor fi un milion. În Budapesta erau în 1910 167 mii 974 de ovrei, adică nu tocmai a patra parte din numărul întreg al populațiunii. În *școalele comerciale* ungurești (?), jumătate din elevi sunt Jidani. În *licee* (gimnazii) și școale reale aproape a patra parte. La *facultatea de medicină veterinară* (doctori de vite) 60 la sută sunt Jidani, la cea de *medicină* jumătate din studenți, la celelalte dela un sfert până la a treia parte. În anul 1906 erau în mai

bine de a treia parte dintre *advocați* Jidani, dintre *medici* jumătate. De-atunci încoace de sigur că a crescut numărul. La slujbe nu se îmbulzesc așa tare, căci acelea nu le sunt destul de bănoase. Dintre cei 3836 de *proprietari* cu moșii de peste o miie jugăre 1064, adică mai bine de un sfert, sunt Jidani, dintre cei mijlocii (cu moșii între 100 și 1000 de jugăre) 5922 Jidani din 23,184, așadară tot peste un sfert. Țărani jidani nu sunt.

Nu ne mirăm, că în Ungaria nu sunt Jidani *sioniști*, adică de ceice vreau să se ducă la Palestina.

Bani sârbești bătuți la noi. Guvernul sârbesc s'a rugat de cel din Pesta să-i bată în monetăria statului nostru din Cremniț (Chermișbania, în partea de mează-noapte a Ungariei) 15 milioane de lei (denari) și bani de nicăl. În ținuturile cucerite dela Turci abia mai găsești bani mărunți, de aceea le trebuie Sârbilor bani de argint și de nicăl. Se 'nțelege, că pentru batera banilor trebuie să plătească o taxă anumită și se și găsesc oameni bogăți, cari lasă de le bate banii lor proprii plătind materialul (aurul) și lucrul.

Poporațiunea Austriei. Luna trecută s'a publicat rezultatul recenzământului (numărătoarei poporului) din Austria, așa cum s'a aflat în 1910. Iată-l

<i>Germani</i>	. . .	9 mil.	950.266	
<i>Cehi</i>	. . .	6 "	435.983	
<i>Poloni</i>	. . .	4 "	967.984	
<i>Ruteni</i>	. . .	3 "	508.854	Slavi
<i>Sloveni</i>	. . .	1 "	252.940	16 milioane
<i>Sârbo-Croași</i>	. . .		783.384	949.145
<i>Italiani</i>	. . .		768.422	(12 mil. (113 rom.)
<i>Români</i>	. . .		275.115	1 mil. 43.537
<i>Maghiari</i>	. . .		10.974	

După cum se vede deci, mai bine de jumătate (17 mil.) din populațiunea Austriei e slavă, dar de naționalitate deosebită, aproape zece milioane sunt Germani, ceva peste un milion de neam latin sau roman. Jidanii nu sunt arătați în statistica, pe care o publicăm, fiind puși sau la Germani, sau la Cehi și Poloni.

Germanii locuiesc în masse compacte în o parte a Bohemiei, Moraviei și Sileziei, apoi în Austria de sus și de jos, în Tirol, în Salisburgia, Stiria și o parte a Carintiei. Risipiți se găsește în toate provinciile austriace. *Cehii* sunt în Bohemia și Moravia, aproape de granița Ungariei slovace, *Polonii* în Galiția și Silezia, *Rutenii* în Galiția și parte mai mică în Bucovina, *Slovenii* în Carniola, Carintia și Stiria de meazăzi, *Sârbo-Croații* în Dalmația, *Italianii* în Tirolul de meazăzi și pe lângă Marea-Adriatică, *Românii* în Bucovina și puțini în Istria (aproape de Marea-Adriatică), *Maghiarii* au câteva sate de Ciangăi în Bucovina. *Jidanii* sunt risipiți peste întreaga împărăție, cei mai mulți nenorocesc însă Galiția și Bucovina.

La fondul Episcopul Nicolae Popea pentru masa învățăceilor meseriașilor români al „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, au mai dăruit Iosef Goldstein, boltaș, soția sa Sali și copiii lor: Bela, Frida, Adolf, Fani, Henrich, Moricz, Berczi, Zili și Ienő, câte 20 bani, Ana Mondoc n. Totan, soție de învățător în Sebeșul de sus, 30 bani, Alexandru-Fărcaș, croitor, soția sa Maria și copiii lor Cornel, Victor și Elvira, 1 cor., Tribuniu Almășescu, inginer în Deva, cor. 2.50 și Vic. Tordășianu, prezident 10 bani.

Inșelătoria negustorilor jidani. O mulțime de negustori ambulanti, mai toți jidani, umblă cu mărfuri din comună în comună, la orașe din casă în casă. Se 'nțelege, că mărfurile, pe cari le vând ei, sunt totdeauna din cele mai rele. În Pesta s'au plâns mai multe femei, că lor le-a vândut un Jidan de aceștia pânză, dar până întrau ele în casă să aducă banii, Jidanul le schimbă pânza cumpărată cu alta și mai rea. Feriți-vă de negustori de aceștia.

Pentru călătorii pe linia Hațeg—Caransebeș atragem atențiunea, că în gara Bouțar (Bauczar) se află un hotel românesc, unde se pot căpăta odăi de dormit, rămânând trenurile peste noapte în gară.

Femeile în lupta contra gazetelor jidane. În mai multe rânduri am arătat, că aproape toate gazetele maghiare (?) din Ungaria sunt redactate mai ales de Jidani. De aceea și vedem în ele mereu atacuri împotriva naționalităților, numai ca să învrăjbească pe poporul maghiar cu celelalte popoare. Tot redactorii jidani sunt aceia, cari își bat joc de legea creștinească, pentru că slăbind credința în creștini să-i poată stăpâni mai ușor. O parte din Maghiarii catolici au înțeles primejdia și au înființat o Reuniune de presă (gazete) catolică cu scop de-a ajuta gazetele catolice. Adevărat, că ceice le redactează pe acestea sunt tot șoviniști, tot sub stăpânirea ațățărilor gazetelor jidane, când e vorba de Români, dar cel puțin religia creștină nu mai e batjocorită. Reuniunea aceasta catolică are și o secție (despărțământ) de femei, în care s'au înscris până acum 117. Acestea încă s'au pus pe lucru și în timp de un an au câștigat pentru câteva gazete catolice 2300 abonați noi și au isbutit să alunge din casele creștinilor 301 gazete jidane. Ele au vândut și 1824 de cărți și au colectat pentru ajutorul gazetelor maghiare catolice 15 mii 30 cor.

Iată, ce au putut face 117 femei vrednice într'un an!

Cum cearcă să se răzbune contra bravilor Români din cercul Sascei. Între ceice și-au făcut datoria deplină de Români adevărați au fost și frații din Răcășdia. Ca să-și răzbune, administrația aziatică a hotărît să vândă copacii de dinaintea caselor alegătorilor români. Hotărîrea aceasta a inversunat așa de mult pe Români, încât cei fărădelege n'au cutezat să țină licitația. Nici să nu cuteze!

O casă cu o sută de etaje (rânduri) clădește acum arhitectul Mortimer în New-York, având de gând să o dea gata în trei ani. Casa va costă 36 milioane de talări, adică 180 milioane de coroane. Numai cărămizi vor trebui 24 milioane, apoi 40 de mii tone (o tonă o miie de chilogramme) de fer, căci casa va fi legată toată în fer, altminteri nici nu s'ar țineă. După plan, va avea șase mii de ferestri și nouă mii de uși. Se 'nțelege, că într'o astfel de casă vor locui mai multe mii de oameni.

Negri în Paris. După cum scriu gazetele franțuzești, în Paris, capitala Franței, se află acum peste 30 de mii de Negri, adică mai mulți de câte suflete are de pildă Sibiul întreg. Toți acești Negri sunt tot felul de servitori. Ei sunt primiți bucuroși, pentru că se mulțumesc cu leafă puțină și sunt ascultători.

Furt în tren. Un deputat ungar călătoria de la Budapesta spre Fiume, se 'nțelege, într'un vagon de clasa întâiu. Într'o stație aproape de Budapesta se urcă în vagonul lui alți doi călători. Nu trecu mult și deputatul simți un miros înțepător, apoi adormi. Când s'a deșteptat după câteva ciasuri, cei doi călători nu mai erau în cupeul (despărțământ de vagon) lui. Totodată observă, că din buzunar îi dispăruse un portmoneu (bughilar) cu 1400 de cor.

Cei doi călători erau doi hoți de tren, cari obișnuiesc să-și amețască mai întâiu prada cu cloroform, o materie amețitoare întrebuințată la operațiuni (tăieri) în spitale. După ce au amețit-o, o jefuesc.

Poliția din Fiume s'a pus pe urma hoților și i-a prins. Banii i-a găsit la ei.

Limbile de pe pământ. După o statistică mai nouă, pe întreg rotogolul pământului se vorbesc 2754 de limbi.

Bătaie greco-română în New-York. Într'un restaurant din New-York petreceau mai mulți Români. Deodată intră și o ceată de Greci. Aceștia, obraznici cum sunt Grecii (mai sunt și alții ca ei!), s'au supărat, că Românii cântau românește. Ca să le treacă de supărare, ai noștri le-au tras o bătaie bună. Venind poliția, i-a arestat pe cei opt Greci, cari turbură petrecerea oamenilor.

Somn de două luni. În Cherbourg (cetate Șerburg), oraș în Franța doarme un om de două luni fără întrerupere. El stă nemșcat și numai când e strigat tare tresare, fără să se pomenească. Ochii îi ține închisi. Se 'nțelege, că nu mănâncă nimic, așa că trebuie să-l hrănească pe cale măiestrită. În scopul acesta îi vâra o țevă în înghițitoare, iar pe țevă îi improașcă în stomac lapte și ouă moi.

Cazuri de acestea nu se întâmplă tocmai rar. Până acum medicii nu ne pot lămurii pe deplin despre cauza unui somn atât de lung. De altminteri el nu e primejdios. Rău e numai, când bătăile inimii și ale pulzului sunt așa de slabe, încât nu se pot simți. Atunci se poate întâmpla, ca nenorocitul să fie socotit mort și să fie îngropat de viu.

Cruzimea unui general francez. Francezii, cari au ocupat Maroco (în partea de mezañoapte-apus a Africii) au multe lupte cu popoarele de-acolo, Arabii și Beberii, cari nu vreau să se supună. Felul de luptă al acestor popoare e cât se poate de barbar, căci ei nu cruță nici pe răniți, așa că seamănă cu aliații balcanici, cari omoară bătrâni, femei și copii. Între comandantii francezi s'a găsit unul, care e mai rău și decât Bulgarii, Sârbii, Grecii, Muntenegrinii și Marocanii, căci generalul francez d'Esberay s'a arătat feară față de proprii săi soldați. Având mai mulți soldați răniți, a cerut dela medicul militar, apoi și dela alți ofițeri să-i omoare. Aceștia se 'nțelege, că s'au împotrivit. Atunci a dat ordin, ca răniții să rămână într'un loc păzit de zece soldați. Nu după mult timp au năvălit Marocanii și i-au omorât pe toți, tăindu-le capetele. Generalul a fost chemat la Paris să-și dea seamă de cruzimea lui.

Supărare pentru nerecrutare. În comuna Șeregheș din comitatul Albei (Ungaria apuseană) e cea mai mare rușine pentru un fecior, când nu e găsit bun pentru serviciul militar. În sat toți îl arată cu degetul, îi zic schilod, slăbănog, iar fetele nici nu se uită la el. Când cu recrutarea

din primăvara aceasta, au rămas câțiva feciori neasentați, cu toate că nu erau nici orbi, nici muți, nici surzi, nici schiopi, nici ologi. Ei nici n'au mai îndrăznit să se întoarcă în sat, ci în orașelul, unde s'a făcut recrutarea, au ținut un sfat mare, în care au hotărât să trimită o scrisoare președintelui comisiunii de recrutare. În scrisoarea aceasta l-au rugat să-i mai cerceteze odată și să-i ia și pe ei în armată, altminteri va fi rău de viața membrilor din comisiune. Președintele nu le-a ascultat rugarea, ci i-a dat pe mâna procurorului pentru amenințare grea.

E o prostie, ce au făcut feciorii aceștia, dar ea dovedește o mândrie bărbătească, pe care trebuie să o aibă orice fecior. Căci într'adevăr, celce n'a făcut școala din sat și n'a servit ca soldat nu e socotit om pe deplin, nici cu sufletul, căci e fără învățătură, nici cu trupul, căci nu e sănătos.

Stricăciunea morală din New-York. Poate că nici în Parisul francez nu sunt atâția oameni stricați ca în New-York. Hoții, tâlhării, înșelătorii mișună acolo cu atât mai mult, că partea cea mare a poliției ține cu ei, dupăcum s'au dovedit în multe procese. O primejdie mare e New-Yorkul pentru fetele fără multă pricepere, căci în orașul acesta uriaș sunt femei și bărbați mulți, cari caută să le înșele în fel și chip ca să le ducă la perzare, vânzându-le la casele de stricăciune din părțile Americii. O societate de binefăcători, cari se ocupă cu mântuirea acestor fete, a lipit prin toate stațiunile, prin toate vagoanele trenurilor și tramvaielor niște învățături, cum să se ferească de înșelători. Iată câteva din aceste învățături: O fată să nu dea ajutor unei femei, care a căzut leșinată ca de boală grea la picioarele ei, căci femeia se preface și vrea să înșele fata să meargă la perzare. Fata să cheme un polițist. — O fată să nu se ducă nici când la o școală de Dumineca, dacă e chemată de o persoană străină, fie îmbrăcată persoana aceasta chiar în haine preoțești, căci mulți mișei se îmbracă astfel, ca să o ademenească. — O fată să nu creadă nici când povestea unei femei despre îmbolnăvirea unei rude a acesteia și să nu meargă cu ea, căci o duce la perzare. — Să nu cumpere bomboane, nici să nu miroase flori dela persoane străine, căci bomboanele și florile sunt cu o otravă amețitoare.

Tare stricată e lumea în America!

Testamentul unui cerșitor. În Praga (capitala Bohemiei în Austria) a murit un cerșitor. Tramvaiul electric trecuse peste el retezându-i amândouă picioarele. În hainele lui zdrențuite s'a găsit un testament, prin care lăsa unui proprietar de case suma de cinci mii de coroane, drept mulțumită, că-l lăsa să doarmă pe timp rău și carna într'o cămăruță mică din curte. Unei femei, care-l siliă din când în când să-și schimbe rufele, i-a lăsat două mii de coroane. Fiindcă se îmbătă de multeori, mai ales eara, era dus la poliție, unde putea să doarmă la căldură. Drept mulțumită, a lăsat poliției două mii de coroane, iar gardistului (polițaiului), care l-a dus de nenumărateori la închisoare, o miie de coroane. Unei familii, care îl da totdeauna afară din curte, când venia să cerșească, i-a lăsat zece mii de coroane. Toate acestea în testament, căci cerșitorul nu lăsa după el nici un ban, cu toate că sunt și cerșitori bogați. El făcuse acest testament, ca să-și bată joc de lume.

O fată criminală. Sora unui morar din Chișciac (Țara Ungurească) a omorât cu ajutorul fratelui ei pe un instalator de moară (unul, care așază motorul și alte mașini), după ce se logodise cu el și-l făcuse să-și asigure viața pentru 8000 coroane, cari după moartea ei să-i rămână ei. Pe cel ucis îl târăseră pe șinile căii ferate, ca să-l mai taie și trenul. Se 'nțelege, că medicii cunosc numai decât, de unde vine moartea, așa că și în cazul acesta s'a aflat numai decât crima. După puține cercetări, jandarmii au prins pe criminala, care și-a mărturisit fapta și a mai spus, că a mai înșelat încă alți opt bărbați să se asigure și să-i lase ei după moartea lor sumele asigurate (cu totul 52 mii de cor.). Pe toți aceștia avea de gând să-i omoare. Câtă sălbătăcie e încă la acești oameni!

Căutați peștii mari în stomac! Peștii sunt animalele cele mai lacome, căci înghit tot felul de lucruri, cari numai de hrană nu sunt bune. Așa se scrie din Pecica (Ungaria de meazăzi), că un locuitor de-acolo a cumpărat un somn mare de șase chilograme. Spintecându-l, a găsit în stomacul lui un portmoneu (bughilar) de piele, în care erau 6 monete de aur de câte 20 cor., 3 de câte 10 cor., 11 de câte o coroană, 9 de 20 bani și 5 de 10 bani. Se vede, că portmoneul i-a căzut cuiva în Dunăre și somnul crezând, că e ceva de mâncare, l-a înghițit.

Un păcurar de capre scăpat de moarte cu ajutorul lor. În Elveția de meazăzi, un păcurar de capre căzu într'o prăpastie, unde rămase amețit. Caprele s'au coborât toate la el și au început să-i lingă ranele. Băiatul nu se deșteptă însă. Caprele însă nu l-au părăsit. Văzând oamenii, că deși înoptase, caprele nu mai coboră în sat și nici păstorul lui nu vine, au plecat să le caute. După mult umblet au auzit din prăpastie behăitul caprelor. Coborind câțiva legați de funii în jos, au scos băiatul, după care s'au luat apoi și caprele.

Cum se făcea cununia în vremile vechi. Pe sub orașul Roma sunt o mulțime de pivniți și ganguri, numite *catacombe*. Catacombele acestea sunt de peste două mii de ani, adică de dinainte de nașterea lui Christos. Când a început să se răspândească legea creștină și printre Romanii din Roma, împărații romani, cari se închinau la idoli, prigoniau fără milă pe creștini, omorându-i cu cazne grozave. De aceea nu e mirare, că creștinii de pe vremea aceea făceau toate slujbele la locuri ascunse, cei din Roma în Catacombe. Acolo se făcea sfânta slujbă, acolo botezau pe ceice primiau legea lui Christos, acolo se făceau cununii, acolo îi și înmormântau. Despre modul, cum se făcea cununia în catacombe, se spune următoarele:

Mirele era în haină de sărbătoare, mireasa tot așa. Ea mai avea pe cap și un văl (ciurel) roșu. După mărturisirea fiecărui, că vreau să se cunune, preotul cetia din evanghelie și binecuvântă pe miri. Mireasa avea în mână contractul de căsătorie, care se subscria îndatăce s'a terminat slujba. După o scurtă vorbire de învățătură a preotului, mirele da miresei un inel împodobit frumos și în el săpate învățături din Sfânta Scriptură și o cruce. La urmă luau toți sfânta cuminecătură, apoi mirele și mireasa își puneau cununi de flori pe cap și plecau împreună cu oaspeții la casa mirelui, unde se făcea un ospăț mic.

Ultime știri.

Noua lege electorală

a fost sancționată (subscrisă) de Maiestatea Sa în 30 Aprilie st. n. și s'a publicat între celelalte legi ale țării sub numele de *Articolul de lege XIV din 1913.*

Din dietă.

Luni acum, în 5 Maiu n., s'a deschis din nou dieta țării. La aceasta ședință s'a văzut pentru prim dată noua gardă parlamentară, care va avea să îngrijească pe viitor de ordine, înlocuind deci poliția de mai nainte. Deputații din opoziția maghiară n'au voit să iee parte la ședință, pe motiv, că în dietă nu s'au schimbat nimic stările acelea, cari i-au îndemnat a hotărî, ca să nu mai meargă la ședințele dietei.

În ședința de Marți, deputatul nostru, dl **Dr. Stefan C. Pop**, a făcut întrebare și a cerut lămuriri dela guvern asupra fărădelegilor întâmplate când cu alegerea de deputat în cercul Sasca-montană. Toate cele petrecute la acea alegere au fost cuprinse de dl deputat în 16 puncte. Acestea au fost date ministrului de interne, care a zis, că va răspunde în curând. — Dar putem da cu socoteala cum o se răspundă ministrul, care desigur o să acopere totul.

Regele Nichita al Muntenegrului părăsește orașul Scutari.

Văzând grozavul rege Nichita al Muntenegrului, că Austro-Ungaria și Italia iau măsuri tot mai întinse, pentru ocuparea Albaniei și a orașului Scutari, — a declarat, că o să se retragă de bunăvoie cu trupele din oraș.

Cu toate acestea trupele Austro-Ungariei și ale Italiei tot vor intra în Albania, pentru a face ordine și a susține pacea. Pe Vineri acum, în 9 Maiu n., se crede, că Muntenegrinii vor părăsi orașul Scutari. În aceeași zi vor intra în oraș trupele statelor europene, cari vor rămânea acolo până când se va fi făcut rânduiala și liniște deplină în Albania și celelalte state balcanice.

Atât regele Nichita cât și guvernul lui, numai cu greu s'au învoit la părăsirea orașului Scutari. Dar s'au pus pe lângă Nichita trimișii din Cetinje (capitala Muntenegrului) ai Rusiei, Franciei și Angliei. Aceștia au stăruit pe lângă el, ca să încunțure un atac din partea Austro-Ungariei și a Italiei. Pe cealaltă parte i-au făgăduit regelui, că Rusia, Franca și Anglia vor sprijini cererile Muntenegrului, ca să capete și el nu numai teritoriu mai mult, ci și despăgubire în bani. (Mulți susțin, că vicleanul de Nichita a ținut așa morțiș la Scutari, numai ca să poată scoate cu câteva milioane mai mult).

Despre proclamarea (numirea de sine) lui Essad-Pașa de rege al Albaniei, nu se știe încă sigur, cum s'au petrecut lucrurile. Din partea guvernului albanez s'a dat acum o știre, în urma căreia se pare, că pește tot s'ar urmări ținta de a acoperi lucrul, iar lui Essad vreau să-i facă în curând vânt cătră Turcia, ca astfel să scape de el.

Ce e cu pacea între statele aliate și Turcia?

În Londra (capitala Angliei) se țin consfătuiri. E vorba, că Turcia se învoește a lăsa întreg ținutul, în partea vestică dela Enos-Midia. Aliații încă o să se învoească, ca granițele țărilor balcanice și ale Albaniei să le numească Marile-Puteri.

Grecia va primi Creta, iar asupra Inzulelor Egeice și Muntelui Athos vor hotărî tot Marile-Puteri. Se așteaptă, că țările aliate o să primească aceste condiții, astfel că în decursul acestei luni să se încheie pace cum se cade.

Cum stau aliații între ei?

Din Belgrad (capitala Serbiei) se vestește, că între Muntenegru și Serbia e pe cale a se încheia o alianță. Parte mare din gazetele sârbești își arată supărarea, că Rusia n'a ajutat mai departe pe Muntenegrini la susținerea orașului Scutari. Guvernul Bulgariei și al Serbiei au înștiințat Rusia, că, — amăsurat contractului încheiat între ele, — voese a cere mijlocirea Rusiei la împărțirea teritoriilor ocupate dela Turcia. Rusia a răspuns, că o să între ca mijlocitoare, dar numai așa, dacă părerile ei vor fi primite atât de Serbia, cât și de Bulgaria. (Tot mai mult iasă la iveală, cât de mari sunt neînțelegerile între aliați).

Silistra a României.

Din București vine știrea, că guvernul român a primit protocolul asupra celor hotărîte la Petersburg. În acel protocol se zice între altele: Orașul Silistra, cu toate întăriturile lui va fi dat României, împreună cu o fâșie de pământ de 3 kilometri dela întărituri, adică cu o parte cam de 13 kilometri din marginea orașului. Granița viitoare a României va porni de pe Dunăre dela locul numit Popina, care se va ținea de România.

Atentatorul regelui Greciei cu numele Schina, s'a aruncat Marți pe fereastră, rămânând mort pe loc. Jandarmii l'au fost dus din închisoare în palatul judecătorei. Acolo, într'un moment neobservat, a sărit pe o fereastră din etajul I.

Cărți și reviste.

Biblioteca pentru toți. Gabriel Compayré „Pestalozzi și Educația elementară“ Biblioteca pentru toți 768—769. Una din broșurile cari ar putea interesa corpul didactic de orice grad, fără îndoială e și această traducere în românește a d-lui T. Popovici. Autorul a scris această carte pentru a contribui la omagiile de recunoștință și admirație datorite celebrului autor al romanului „Leonard și Gertruda“, neobositului învățător și neîntrecutului revelator al dezvoltării naturii copilărești. Acest fapt desigur l-a condus pe autor a ne prezenta în o broșură, deși mică dar interesantă, un tablou complet aproape de peripecțiile multiple ale vieții, carierei și operele pedagogului și metodicianului Pestalozzi. Influența considerabilă în întreaga Europă centrală și care a fost prezisă de Pestalozzi, cum și critica numeroaselor scrieri, fac broșura să prezinte mai mult interes. — Prețul 60 bani. A se cere la librăria editoare Leon Alcalay București și la alte librării românești.

A apărut în editura librăriei C. Sfetea: **Biblioteca societății „Steaua“**: Nr. 29 „Povestea cerului“, de Victor Anestin. — Nr. 30 „Povestiri“, de I. Agârbiceanu. — Nr. 31. „Boalele mai de seamă ale vitelor și lecuirea lor“, de N. Filip. — Nr. 32 „Ostașii noștri“, poezii de V. Alexandri. — Nr. 33 „Povețe asupra alegerii, îngrijirii, și mulgerii vacilor de lapte, de N. Filip. — Nr. 34 „Istoria literaturii române moderne“, de prof. N. L. Apostolescu. Prețul unui număr 20 bani. De vânzare la toate librăriile românești.

ECONOMIE

Ce venit putem avea dela creșterea vacilor de lapte.

Avem în vedere comunele mai apropiate de oraș, apoi vaci de soiu bun.

O vacă bună dă zilnic 5—8 litri de lapte. Să socotim în mijlociu zilnic două coroane după lapte. Pe lună ar fi de 30 de ori 2 cor., adică 60 de coroane. Să zicem, că vaca dă timp de opt luni laptele acesta, ar fi de 8 ori 60 cor. = 480 cor.

O vacă de 400 kg. greutate dând 5—6 litri lapte trebuie să mănânce zilnic 15 kg. napi, cari fac 30 de bani, 2 kg. și jumătate fân = 15 bani, 2 kg. și jumătate paie = 6 bani, 2 kg. și jumătate pleavă = 2 bani. Toate acestea fac zilnic 53 bani, pe o lună de 30 ori 53 = 15,90 cor., pe opt luni de 8 × 15 cor. 90 bani = 127 cor. 20 bani.

Așadar:

venit 480 cor. —
cheltuieli 127 „ 20

rămâne un câștig curat de 352 cor. 80 bani, după o singură vacă, fie aceasta în preț de 400 coroane, adică de soiul cel mai bun. După patru vaci de acestea ar avea pe an 1411 coroane, așa că după un capital de 1600 cor. poate să aibă un venit de 80 la sută! Și nici nu mai vorbim de gunoiul și vițelul, ce-l avem dela ea.

Câștigul acesta îl va avea numai plugarul, care ține vacă de soiu și o îngrijește bine, așa după cum spun cei pricepuți în cârți. Mai ales hrana trebuie anume potrivită la vacile de lapte.

Târgurile de țară.

(Zlăua târgurilor e după *calendarul vechiu*)

- 28 Aprilie: Șimand.
- 29 Aprilie: Dezna, Reghinul-săsesc.
- 30 Aprilie: Birchis, Cagu, Corond, Deva, Soborșin.
- 1 Maiu: Bachnea, Goroslăul de pe Someș, Lăpușul-ung.
- 2 Maiu: Boșsa-montană, Făgăraș, Petroșeni, Soporul-de-jos.
- 3 Maiu: Barot, Hidegkut, Morisdorf, Sân-Mărtinul-Homorodului, Trăscău.
- 4 Maiu: Bistrița.
- 6 Maiu: Beclean, Cetatea-de-baltă, Chibet, Eperjes, Eted, Marpod, Sacul.
- 7 Maiu: Spermezău, Jucul-de-jos, Mîcăsasa, Poiana-sărată.
- 8 Maiu: Bates, Boroșneul-mare, Iasenova, Mocrin.
- 9 Maiu: Becicherecul-mare, Șomcuta-mare.
- 11 Maiu: Luma.
- 12 Maiu: Budapesta, Cal.
- 13 Maiu: Baia-mare, Cincu-mare, Murrăș-Oșorheiu, Odorheiu.
- 14 Maiu: Năsăud.
- 16 Maiu: Cehul din Selagiu, Dobra-Timișoara, Uzon.
- 17 Maiu: Miheș, Radna, Zeteleaca.
- 18 Maiu: Monor.
- 19 Maiu: Făget, Gyoma, Silinghia, Vinga.
- 20 Maiu: Bioziod, Bozovici.
- 21 Maiu: Zam.

Redactor resp.: Nicolae Bratu.

■ Editura și tiparul „Tipografia Poporului“

Nicolae Bratu

Prețul bucatelor

In SIBIU la 6 Maiu st. n.

Grân	Cor. 17,20	până 18,60	de hectolitru
Săcară	12,00	13,40	"
Orz	18,—	14,—	"
Ovăș	9,—	10,80	"
Cucuruz	10,60	12,40	"
Cartofi	4,—	5,50	"
Fasole	20,—	21,—	"
Făină Nr. 3	85,20	85,20	la 100 chilo
"	84,40	84,40	"
"	83,80	83,80	"
"	160,—	170,—	"
Unsoare de porc	170,—	174,—	"
Său brut	58,—	60,—	"
Său de lumini	80,—	82,—	"
Său de lumini topit	104,—	104,—	"
Săpun	66,—	66,—	"
Fân	5,—	8,—	"
Lemne de foc nepluite	11,10	12,40	la met. cub
" " pluite	10,20	10,70	"
Spirt rafinat	2,13	2,15	la litru
Spirt ordinar	2,05	2,08	"
Carne de vită pentru supă	Cor. 1,20	până 2,—	la chilo
" " friptură	1,60	2,—	"
" " vițel	1,—	1,80	"
" " porc	1,20	2,—	"
Onă 10 bucăți	—,50	—,57	"
Un pătrar de miel	1,—	3,—	"
Carne de cal	—,80	1,30	"

In BUDAPESTA 7 Maiu st. n.

Grân de Tisa	78 chilo	Cor. 11,05	până 11,27	la 50 chilo
"	79	11,35	11,40	"
"	80	11,35	11,47	"
"	81	11,40	11,55	"
Săcară	9,50	9,53	"	"
Orz	8,55	8,90	"	"
Ovăș	10,10	10,80	"	"
Cucuruz	8,15	8,90	"	"

Prețul banilor la 7 Maiu n.

Galbeni	Cor. 11,32	vândut 11,42
100 Lei, hârtie	83,40	83,90
100 Lei, argint	90,—	83,40
Liro turcești, aur	21,40	21,65
1 funt sterlingi englezești	23,94	24,18
100 marco, aur	118,05	118,80
100 hârtie	118,05	118,60
Napoleon	19,03	19,18
100 Ruble rusești, hârtie	258,—	254,60
100 argint	342,—	243,—

Loc deschis.

Atragem atențiunea cetitorilor noștri asupra mașinilor și motoarelor de benzină dela fabrica Adam, al cărui reprezentant pentru Transilvania e dl Ioan Schleb, conducătorul Hotelului Bonfert din Sibiu. Vezi inseratul din foaia de azi.

Nr. 902/1913. 999 2-2,

Publicațiune.

Comuna Felek (Avrig) dă în arândă pe calea licitațiunei publice, ce să va ținea la 10 Malu n. 1913, la 8 ore a. m., în cancelaria comunali, pe periodul dela 1 Iulie 1913 până la 30 Iunie 1916: 1. Moara din jos cu turbină și aște, prețul strigărei 4265 cor. 2. Moara din sus, prețul strigărei 4084 cor.

Condițiunile mai deaproape să pot vedea la primăria comunali.

Felek (Avrig), la 21 Aprilie 1913.
Primăria comunali.

Nr. 244—1913. 1002 2—2

Publicațiune.

Comuna Felek (Avrig) intenționează a pardosi cu peatră de râu — care o prestează comuna dimpreună cu nășipul necesar în natură — strada numită „Vestemeni“ (trotoare și șanțuri pe ambe părți). Suprafața de pardosit e circa 1000—1500 m. □.

Să recerco deci numai măiestri pardositori a-și înaintă ofertele până la 28 Maiu a. c. la primăria comunali, unde pot vedea și condițiunile mai deaproape.

Felek (Avrig) in 27 Aprilie 1913.
Primăria comunali.

Un candidat

cu practică bună, care să lucreze independent și să vorbească perfect limba maghiară și eventual și germană, află momentană aplicare în cancelaria advocațială Dr. Mátyás Lázár, Sibiu, strada Căsnădiei Nr. 28. 1010 1—3

Dentist

615 33—58

VIRGIL MUNTEAN

Sibiu,

strada Urezului (Reisbergasse) Nr. 17.
Pune dinți

In cauciuc și de aur cu prețuri moderate.

Un învățăcel

1014 1—3

din familie bună, în etate de 13—14 ani, să poseadă limba germană sau maghiară, se primește în prăvălia mixtă a lui Vasile Hideg, comerciant în Bouczar, comitatul Hunedoarei.

De arândat sau de vânzare.

In comuna Mezöszentjakab să află de arândat eventual de vânzare o cârcimă împreună cu prăvălie și edificiile laterale precum și o grădină plantată cu pomi în mărime de 1 jugăr. 965 4—4

Afară de cârcimă se mai esarândează cu 1 Iunie, eventual mai curând, și 120 jugăre pământ arător de prima clasă.

Informații mai deaproape se primesc dela firma: Salamon Farkas și cons., Aranyos-Gyères, comit. Torda-Aranyos.

Cuptoare

1015 1

cari țin foc tare îndelungat

aduc

mare cruțare la materialul de ars

Sistem american.

Referințe asupra deplinei mulțumite cu aceste cuptoare, așezate de mine în Sibiu prin un om de fach, se dau cu plăcere.

Carol F. Jickeli
în Sibiu și Alba-Iulia.

Cărți românești

folosite

și hârtii comerciale nefolosite, de orice fol. (scri-sori etc.) cumpără 1012 1—1

G. Cagnali, Udine (Italia)

Cel mai vechiu și mai mare institut financiar românesc din Austro-Ungaria

„ALBINA“

INSTITUT DE CREDIT ȘI DE ECONOMII ÎN SIBIU

Filiale: Brașov, Botoșca, Elisabeteștele, Lugoș, Mediaș și Mureșșorhelu
Agenturi: Orșova, Sânmărtin, Sânmiclăușul-mare și Șelca-mare

Capital societar K 6,000.000.—
Fonduri de rezervă și penziuni „ 2,350.000.—

Portofel de cambă . . . K 17,700.000.— Depuneri spre fructificare K 24,500.000.—
Imprumuturi ipotecare „ 12,400.400.— Serisuri fonclare în circulaț., 10,000.000.—

primește depuneri spre fructificare cu 5-5 1/2 0 după termenul de abțicere, plă-tind însuși darea de interese,

execută ASEMĂNĂRI DE BANI LA AMERICA și în-grijește încasări de cecuri și asigurațiuni asupra ori-cărei pieți, mijlocește tot felul de afaceri de bancă.
Ori-ce informațiuni se dau gratis și prompt atât do Cen-trala din Sibiu, cât și do filialele și agenturile institutului.

782 13—

Dirrecțiunea.

Prima neguțatorie mare de vinuri

Ludwig Fronius

SIBIU, Pivnița „Mönchhof“.

Fabrică de licheruri și ferbătorie de rachiuri.
Mare neguțatorie de rachiuri de Drojdii, Trevere și Prune.

Specialități: Ţuică veritabilă, fierbere proprie și Romuri Iamaica direct importate.

Onorate domnule!

Cunoscând multele lipsuri ale publicului românesc din provincie, am deschis în Budapesta un

Birou de informații și agentură românească.

Dați orice informații în orice cauză ce se ține de Budapesta. Esoperez rezolvarea grabnică a diferitelor rugări făcute către oricare ministru, Curie ori alt oficiu. În cauze de licențe, de căsătorie și alte drepturi esoperez rezolvare în cel mai scurt timp posibil.

Prin mine se pot comanda pe credit în rate de 5—6 ani cu prețuri eftine oricare sistem de motoare de benzină, ori de oțiu brut ori de gaz. Tot felul de mașini de trăierat, tot felul de mori cu petri fine și motoare trainice, tot felul de automobile, pompe și ferestre și alte recvisite economice. Toate aceste vor fi garantate pe mai multă vreme și vor fi cumpărate dela cele mai vestite fabrici, — deci din mână primă, — și nu dela agenturi jidovești. Zilnic primesc plângeri dela țărani români, cari cumpărând mașini dela agenți, au fost înșelași, căci neștiind țărani români ungurește, au iscălit contracte a căror conținut nu l-au cunoscut. Planul meu este ca să-i scutesc pe ai noștri de șarlataniile jidovilor și să-i scap de procese. — Il sfătuiesc deci pe fieștecare Român doritor să-și cumpere ceva să-mi scrie ca să merg eu la dânsul ori să vină dânsul la mine să ne înțelegem, — fără de agenți jidovi să se teamă ca de Ioc, și să-i scoată afară din casele sale.

Esoperez dela băncile mari din Budapesta împrumuturi pe amortizare de 20—50 ml cu procente mici și mijlocese vânzări și cumpărări de moșii și păduri mari.

Cumpăr grâu, cucuruz, ovăs, boi, oi și porci. Tot felul de poame și legume, — cu un cuvânt tot ce are Românul de vânzare.

Caut agenți români pentru părțile locuite de români.

Pentru serviciul meu imi plătiți o taxă după Invoială. Cu stimă:

L. Olariu

Budapest, II Margit körut 11
lângă podul Margithid.

Căsătorie.

O domnișoară de român, inteligentă, contabilă la o firmă mare în provincie, cu 3000 coroane zestre, caută să se căsătorească cu un teolog absolut sau învățător.

Reflectanți binevoiască să și scrie etatea și împrejurările cu deamănuntul trimițându-le la administrația acestei foi, sub „Contabilă“, de unde se vor trimite respectivei. 1011 1—2

== Mare depozit de ==

Vinuri de masă

diferite calități, pe lângă prețuri moderate, se află la

WILH. JIKELI, Sibiu

strada Ureșului Nr. 7. 973 5—

Loteria de clase

a 32-a reg. ung. priv.

110,000 Lozuri

55,000 câștiguri

Tot al doilea loz câștigă!

1,000.000
600.000
400.000
200.000
100.000
90.000
80.000

etc. etc. etc.

La clasa I.

Tragerea va fi în 21 și 23 Maiu a. c.

pentru care recomand și trimit lozuri originale, pe lângă prețurile oficiale de

Cor.	1.50	3.—	6.—	12.—
pentru	1/4	1/2	1/2	1

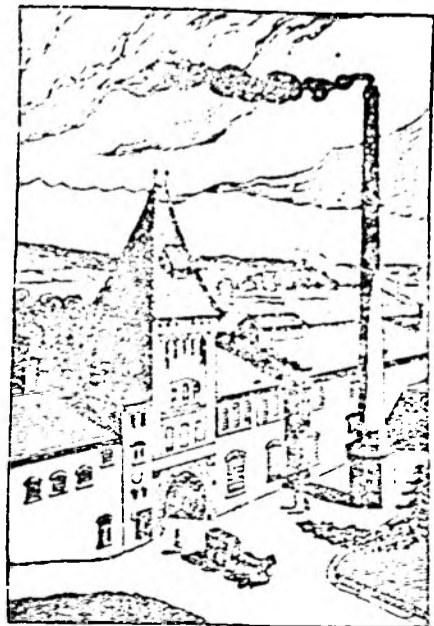
1005 2—3

Julius Friede & Comp.

Colectură principală,

Strada Cisnădiei 1 Sibiu Strada Cisnădiei 1

Comandele se fac mai simplu prin mandat postal, scriindu-se pe cupon partea de loz dorită. La cerere se trimit lozuri și pe lângă rambursă. Cererși gratis și franco planul oficial al loteriei și Cheque-uri pentru trimiterea gratis a banilor. — Informații se dau cu plăcere.

Subscrierea berăriei a „Fraților Hager“ cu toată stima aduce la cunoștința P. T. publicului, că fabricatul său propriu de bere deschisă și întunecată sub numele de:

„HAGERBRÄU“

afară de restaurantul Stadtpark a domnului Michail Hager și de restaurantul berăriei aflat în Dreieichenstrasse Nr. 5, încă în multe altele restaurate din Sibiu (Nagyszeben) se poate căpăta spre consumație.

Cu profundă stimă

1009 1—5

Berăria: Frații Hager, Sibiu.

Comandele pentru provincie se primesc cu mulțumită în

Berăria
Dreieichenstrasse
Nr. 5.

Telephon Nr. 243.

Subscrierul cu toată stima aduce la cunoștința P. T. publicului, că din 1 Maiu începând în restaurantul său „Stadtpark“ pe lângă berea „Pilsner-Urquell“ încă și „Hagerbräu“ deschisă și întunecată din berăria fraților Hager este pusă în circulație.

Cu profundă stimă

Michail Hager, restaurateur.

Prăvălie de vânzare.

Intr'un orașel mai mare românesc, cu cere mare, se vinde din cauză familiară, o prăvălie de manufactură la poziție foarte bună, pe lângă prețul de 23 000 coroane. Ofertele sunt a se adresa la administrația acestei foi, de unde se vor trimite respectivului. 2-3

Moșie de arăndat.

Cu începere din 11 Octomvrie n. 1913 se esarândează o moșie de 206 jugăre catastrale într'o masă, lângă drum excelent de țară, pe hotarul comunelor Berza (Borsaujfalu) și Fodora-maghiară (Magyar-Fodorháza); depărtare 30 km. de Cluj. Moșia e provăzută cu edificii economice bune. La moșie aparține și o meară de apă cu 3 pietri bine cercetați. Deslușiri dă avocatul Dr. Aurel Hetco, Zibó (Szilágy megye). 1005 2-3

2 învățăcei

află aplicare imediat în prăvălia de manufactură și specerie a subscrisului.

Sunt preferiți aceia, cari știu ceva nemțește sau ungurește.

Ilie Martin
Săliste (Szeben m).
993 3-3

Lemne de vânzare.

În comuna Hosman se află de vânzare 700 stânjini lemne de stejar. Doritorii de a cumpăra să se adreseze până în 20 Maiu n. e. c. la Johann Grommes, președinte la „Societatea Morii“ din Hosman Nr. 52. 997 3-3

Sămânță de in.

Am vre o 15 ferdele de sămânță de in (pentru ulei), care vreau să o vând cât mai curând cu prețul cel mai redus. La dorință trimit și muestră. Dumitru Oprean, comerciant în Merceura (Érd. Szerdahely). 987 4-0

Inseratele

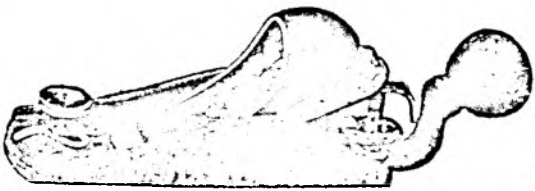
numai atunci au valoare mare, dacă să răspundă de pretutindenea, în toate țările, în toate cercurile sociale. Pentru acest scop se oferă îndecăzbi inserarea în „FOAIA POPORULUI“. Informații să dau și comande să primesc la administrația FOII POPORULUI

Vinuri esceleente

litra cu 72 bani și 84 bani
la cumpărare de cel puțin 50 litre liberază

JOSEF SCHULZ, mare prăvălie de vinuri

Sibiu, Berggasse Nr. 2
(colțul stradei Șaguna sau strada Morii).

UNELTE AMERICANE
pentru măsari și lucrători de fer
939 7-

Lista de prețuri se trimite
— la cerere gratis. —

Carol F. Jickeli
în SIBIU și în
ALBA-IULIA

Mare atentiune!

Sam. Wagner.

Prima turnătorie de fer Sibiană, Fabrică de mașini agricole,
Atelier de mori și prăvălie de fer.

Recomandă cu cea mai mare căldură bogatul seu asortiment de tot felul de **motoare** dela **prima fabrică**, dela cel mai mic și până la cel mai mare; asemenea și **mașini de treerat** din renumita **fabrică Hofherr** dela cea mai mică și până la cea mai mare; numai puțin recomandă și tot felul de articole pentru edificări precum:

Cement de Portland și Roman din Beocin, Traverse, Trestie, Carton cătrănit pentru învălțit, **Pânză de sârmă** pentru îngrădit, precum și ori ce fel de ferărie aparținătoare la edificări.

Toate pe lângă cea mai strictă garanție cu prețuri foarte moderate și condițiuni de plată avantajoase

Nu vă grăbiți a comanda din alt loc, — până nu veți vizita prima linie aceasta mare și bine asortată fabrică.

Efectuarea se face prompt și conștientios.

Feriți-vă stimati agricultori a nu cumpăra imitații și vă feriți de escroci.

581 51-

La „Croitoria Universală“

I. PETRAȘCU

Strada Cisnădiei Nr. 30. SIBIU. Strada Cisnădiei Nr. 31.

Telefon Nr. 172.

Premiat:
Expoziția Internațională de modă
Paris 1911
Grand Prix și medalia de aur.

Premiat:
Expoziția universală din
Roma 1911
Grand Premio și medalia de aur

Prin aceasta îmi permit a aduce la cunoștința onoratului public, că în atelierul meu de primul rang, unde sunt ocupați în 20 de lucrători, primesc și execut tot felul de haine, atât civile cât și militare.

Pentru sezonul de primăvară și vară tocmai acum mi-a sosit o mare alegere de stoffe engleze și indigene. Crolăți cu gust și după ultima modă, garantând pentru ori ce lucru.

Serviciu solid și grabnic. — Prețuri moderate.

Sprrijiniți industria română!

728 29-

Ocaziune foarte potrivită de Rosali!

prăvălia de încălțăminte **Vasilie Ban**, „La cisma mare roșie“
Sibiu, strada Ounei Nr. 7
pe lângă prețuri ieftine.

Orașe păpuși cu prețuri de reclamă de acum până după sărbători!

Prețurile:

638 13-

Ghete pentru copii Chevreaux și Box sau Kalv, mărimea	20-25 = K	8-4
Ghete pentru copii	26-28 = "	4-5
Ghete pentru copii	29-34 = "	5-7
Ghete pentru băieți	35-39 = "	7-9
Păpuși de jumătate pentru dame Chevreaux și Box sau Kalv	"	4-14
Ghete înalte pentru dame	"	8-14
Ghete de lucru pentru domni tari, execuție în Kalv sau piele de vichs	"	7-
Ghete pentru domni cu gumi, sau băieri, în Chevreaux sau Box	"	9-50
Ghete pentru domni cu bumbi sau Ideal	"	10-
Ghete pentru domni Kobrak	"	14-
Ghete pentru domni Oslaria	"	12-
Ghete pentru domni, formă americană	"	13-
Ghete pentru domni, formă americană, cu bumbi și băieri	"	16-
Ghete pentru domni, piele Antilope în toate colorile	"	20-

Mare alegere în
cisme pentru copii și domni.

Camăși

cu 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu este: Câștig puțin, vânzare mare!

În dumineci și sărbători e deschis înainte de amiază până la 10 ore.

Cias cu lanți!

Un cias pentru numai K. 1'95

Cumpărând o cantitate mare de ciasuri, mai jos subscriba casă de export trimite: un cias **stark anker**, ce merge 35 de oare fără a fi tras, cu un lanț frumos, pentru prețul de numai K 1'95, dând și 3 ani garanție în scris. Trimiterea se face cu rambursă prin

Casa de export F. Windisch
Krakau Nr. 11.

956 2

NB. Dacă nu convine se trimit banii înapoi.

Ludovic Ferencz,

EXPORTOR DE BĂRBAȚI

Strada Cisnădiei Nr. 12,

recomandă p. t. publicului

cele mai noue stofe de primăvară și vară în mare asortiment.

noutățile 723 121-

Acum, pentru haine de bărbați stofe englezești, franțuzești și belgice, din cari se execută după cele mai moderne vestimule: Sacko, Jaquete, și haine de seară, cu prețuri foarte moderate.

Deosebită atențiune merită noul tip de stofe pentru pardisiuri și „Anglam“, cari se află totdeauna în depozit bogat.

Asupra reverenzilor confecționate în atelierul meu, îmi permit să atrag deosebită atențiune a On. domnilor preoți și teologi absolvenți. — În cazuri de urgență confecționez un rând complet de haine în timp de 24 ore. — Uniforme pentru voluntari, cum și tot felul de articole de uniformă, după prescripțiile cele mai noi.

Ne mai poimenit!!

600 bucăți împreună cu un orologiu de buzunar

numai cu Cor. 5.50.

Un orologiu de buzunar din argint-Gloria, Anker-Remontoir cu mîntar, împreună cu un lanț aurit, cu garanție de 3 ani, un set excelent de cravată cu simți brillant, 1 inel aurit cu piatră imit. pentru domni și dame, 1 caritură minuscă de bombi de manjete, de gulere și de pept, gar. 3 ani, aur double 6 bucăți bășete, de in veritabile, revizite de scria eleg. de nikel pentru buzunar, 1 oglindă de toaletă excelentă etui, 72 buc. penițe engleze de cancelarie, un album cu cele mai frumoase chipuri din lume, și încă 400 diverse obiecte, nelăcomurate de lipsă în casă. Toate la o altă cu orologiu cu tot care singur are valoare după costă numai Cor. 5.50. Expediție per rambursă prin casa de export 911 6-

H. SPINGARN, Krakau, Nr 136.
Nenumărate scrisori de mulțumiri și comenzi nou primite. Pentru că nu convine banii numai decât retur.

500.000 de pași

poate umbla cu așa o păreche de papuci sau cizme, cari sunt cumpărate din atelierul meu sau provăzute cu numele **GEORGE LIMPEDE**.

Gratis reparez

orice încălțăminte socotind dela cumpărare 3 luni, dacă în acest timp e de lipsă ceva reparare. 580 32-

George Limpede
Sibiu, Piața Brânzului Nr. 9.

Nu-i reclamă, — ci e fapt

că fiecare în interesul său propriu numai în

Warenhaus Grünberger

să facă cumpărări de 794 33-

Haine pentru domni, dame, băieți, fete și copii

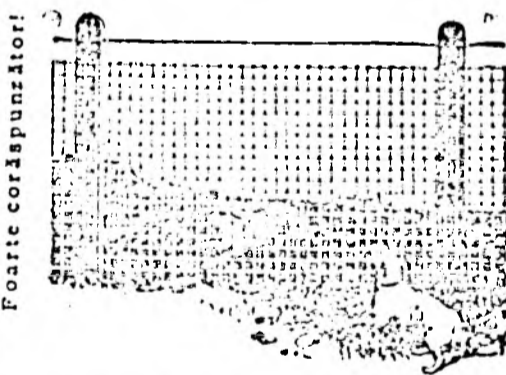
bluse, rochii, jupoane, negligés și costume pentru dame.

Mare alegere!
Prețuri fără concurență!

Cel mai mare depozit de blănării!

Strada Cisnădiei. Palatul comandei de corp.

INGRĂDITURI ULTIMOR DE IEFTE ÎN IUNEA NAȚIONALĂ

109 9-12

Nenumărate scrisori de recunoștință dovedesc superioritatea nelăcomută a

împletiturii „Hungaria“.

Să fabrică numai din sârmă sulfată cu zinc. Prețul per metru cvadrat 34 fieri și mai sus

Să poate procura la singurul fabricant:

Alexandru Kaidekker

fabrică de sârmă, de ingraditură din împletitură și de gratii

Budapesta VIII, ŪH6i ut 48.84.

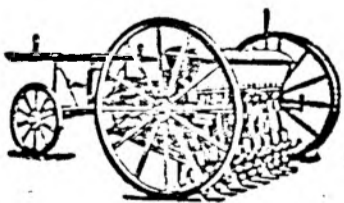
Serviciu ieftin, repede și conștientos. — Prețuri ilustrat, gratis și franco.

Frații Gömöri

Magazin dela fabrică pentru mașini economice

* Budapesta, IX., Bortos-tör Nr. 2.

Reprezentanța generală pentru Ungaria a fabricii de mașini și turnătorie de fier **K. & R. Jezek în Blansko.**

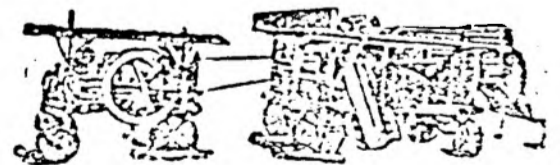

689 50 32

Mașinile de îmlătit cu motor, instalațiile de mori și mașinile de sămănat, pe cari le-au liferat firma **FRĂȚII GÖMÖRI** sunt bine primite în toată țara, de aceea ne recomandăm onoraților economi.

Recomandăm mașinile de sămănat, construcție tare, cu aparat de săpat și sămănat cucuruz, sistemul cel mai nou, care corespunde intru toate timpului de față.

Mai departe recomandăm următoarele mașini speciale: tăvăluguri pentru zdrobitul pietrișului cu suluri de piatră și cilindru cernător, spre a se folosi la pietriș mărunt și mai mare; cum și a se mîna

Garnituri de îmlătit cu motor! distinse cu numeroase premii prime, liferăm pe lângă deplină garanție și condiții avantajoase de plată. Pentru instruirea la purtarea mașinilor de îmlătit trimitem gratis un monteur la fața locului.

cu apă, abur sau motor. Mașini pentru fabricarea de cărămidă, instalații complete pentru țiglarie, mașini pentru producerea cimentului și spargerea pietrii.

Cumpărători serioși, cari se interesează de mașinile noastre, îi cercetăm noi acasă personal pe speșele noastre, prin ceace cumpărătorii cruță proviziunea agentului, ajung deci mai ierfin în posesiunea mașinei și sunt siguri de cel mai bun serviciu.

1000—5000
= coroane =
 economie poate face, cine cumpără dela mine **mașini de imblătit, motoare** cu benzin sau cu oleiu brut, precum și ori cefel de **alte mașini.**
O garnitură folosită de imblătit, cu putere de 5 cai, cu loba 720 mm să vinde pe lângă condițiuni favorabile de plată. Motoare cu benzin dela 1/2 putere de cal in sus.
KMOSKÓ ISTVÁN, Sibiu,
 Teresianum Nr. 11.
 952 7-10

Mare succes
 au inseratele în „Foia Poporului” unde sunt cetite de mii de persoane de pretutindena din toate țările și din toate cercurile sociale, atât inteligență cât și popor.
 De aceea „Foia Poporului” este cel mai potrivit organ pentru publicarea a tot felul de inserate: pentru ocuparea sau căutarea unui post, apoi pentru vânzări, arandări, cumpărări, deschideri de prăvălii și alte instituțiuni, cum și anunțarea a tot felul de mărfuri și articli ce trebuiesc persoanelor singuratic sau în familie. — Informații asupra prețului inseratelor se dau cu plăcere la
 Administrația
 „FOIA POPORULUI”

Câteva cuvinte asupra boalelor secrete
 E trist, — dar în realitate adevărat că în ziua de azi e hătătoare la ochi mulțimea acelor oameni, a căror sânge și sucuri trupești sunt atruși și cari în urma ușurimei din tinere și prin deprinderi rele și-au adunat sistemul nervos și puterea spirituală. E timpul suferim ca acești sălii legrozitoare să se pună capăt. Trebuie să fie din via ca să dea tinerimii dezvoltare binevoitoare, sănătate și amănunțite în tot ce privește viața sexuală, — trebuie să fie din via ca să dea omului sălii încredințeze fără teamă, fără sfială și cu încredere altele ale lor secrete. Dar nu e în deapuns să adevărat aceste năcazuri ori și să, ci trebuie să ne adrețăm unui astfel de medic specialist, conștient, care știe să dea asupra vieții sfaturi bune rezultate și să vinde și morburilor ce deja eventuale existență apoi va înceta existența boalelor secrete etc.

De o chemare atât de mărită și pentru acest scop e institutul renumit în toată țara al Dr.ului **PALOCZ**, medic de spital, specialist, (Budapesta IV, Muzeum-körut 13), unde pe lângă secretele cea mai strictă, primește orice ne (a)at bărbat și femeile) deslușiri asupra vieții sexuale unde segele și sucurile trupești ale bolnavului să curgă, nervii să întărească, tot organismul să se elibereze de cauzile de boală, chinurile sufletești să dispărească.
 Fără conturbarea ocupațiilor zilnice dr. **PALOCZ** vindecă deja de ani de zile repede și radical cu metodele său propria de vindecare și chiar și cauzile cele săi negleșite, ranele sifilitice și alte de țesut, hepatic, nervi și sira prințel, incapacitate de confuzie a minții, urină-lei coarctate și ale sfîșielului, erecțiunile de spaimă, slăbirea puterii bărbătești (impotență), vătămurile, boalele de sânge de piele și toate boalele organelor sexuale femeiești. Pentru femei o sală de așteptare separată și egale separată. În ceceste primește cura, de pădurea nu este piedecă, căci dacă cineva, din ori ce nează n-ar putea veni în țara noastră, atunci cu plăcere se va da răspuns amănunțit — ase discret prin scrisoare (în epistolă e de ajuns foarte alături numai marca de răspuns) Limba română se vorbește perfect. După încheierea curei, epistolele se ard, ori le dorință se retrimite sicăruia. Institutul se îngrijește și de medicamente speciale. Vizitele se primesc începând dela 10 ore a. m. și până la 5 ore p. m. (Duminică până la 12 ore a. m.) 780 18—
Tratament și cu Salvarsamul Ehrlich 606.
 Adresa: Dr. PALOCZ, medic de spital, specialist, Budapesta IV., Muzeum-körut Nr. 13.

Ori ce femeie
 care nu posedă menstruația regulată și din cauza aceasta suferă, să se adreseze directe la descoperitorul medicamentului, pentru că numai el primește garanță despre efectul sigur. Păziți-vă de imitațiuni nevalabile cari s'au descoperit în timpul din urmă. Trimiterea să efectuește discret și scutit de vamă. Trimitându-se banii înainte e cu 50 fileri mai ieftin. Corespondează în limba germană și maghiară. Nenumărate epistole de mulțumită. Prețuri: K 6, — la cele mai tari de natură! K 8. Adresa: **Dr. HUGO GROTHE, Berlin S. W. Nr. 68 B**
 920 1-1

Institutul de asigurare
„TRANSYLVANIA”
 Strada Cisnădiei 5. **SIBIU** Strada Cisnădiei 5.
 recomandă
Asigurări împotriva focului
 pentru edificii, recolte, mărfuri, mașini, mobile etc. pe lângă premiul recunoscut de cele mai efitine, și în cele mai favorabile condiții, cum și
Asigurări asupra vieții
 (pentru învățători confesionali și preoți români gr.-or. și gr.-cat. avantajii deosebite), pe cazul morții, și cu termin fix, cu plătire simplă sau dublă a capitalului; asigurări de zestre, asigurări de copii, asigurări pentru serviciul militar, asigurări de studii, asigurări cu participare la câștig de 40% garantat și cu restituire de 3% interese și asigurări pe spese de înmormântare.
 Sumele plătite pentru **pagube de foc** până la finea anului 1912 K 4.455,645-67
 Capitale **asigurate pe viață** achitate „ 5.455,689-43
 Starea asigurărilor cu foc K 133.667,241-
 sfârșitul anului 1912 l viață „ 11.740,710-
 Fonduri de intemeiere și de rezervă „ 2.608,400-
Prospecte în combinațiile cele mai variate se trimit gratuit, cum și orice informații în birourile Direcțiunei, strada Cisnădiei Nr. 5 și la toate agenturile.
 Prsoane versate în acuișii, cari au legături în cercuri bune, se primesc în serviciul institutului în condiții favorabile. 767 31-

MOTOARE DE BENZIN
 pentru întreprinderi industriale și economice e bine a cumpăra dela o fabrică de motoare sau prin un om de fach care apoi să totdeauna la îndemână, când s'ar întâmpla ceva piedecă la motor, de aceea nu e potrivit a cumpăra dela agenți, cărora lucrul de căpetenie lo este venitul cel au ei la urma vânzării, iar celelalte urmări nu-l privește.
 Cine dorește a cumpăra vr'un motor să se adreseze cu încredere la
Fabrica de motoare Ferd. Saller Sibiu—Nagyszeben
 Strada Franciscanilor Nr. 6
 unde prețurile sunt cu 20% mai ieftine ca ori unde. — Se primesc și execută tot felul de **reparaturi și schimbări în construcție.**
 Multe scrisori de recunoștință. 969 5-

Prin aceasta fac cunoscut onoratului public, că în Sibiu, strada Gușterilor Nr. 56 și în colțul stradal **LĂMPĂȘULUI (Laterngasse) Nr. 1** am deschis un
atelier mehanic
 aranjat modern și cu putere electrică. Pe baza cunoștințelor mele, ce mi le-am câștigat aici și în străinătate în decurs de mai mulți ani, mă aflu în poziția de a putea executa orice lucru, ce se ține de acest fach, în mod precis și ieftin, mulțumind chiar și cele mai mari pretensiuni. În atelierul meu, care o aranjat cu cele mai nouă mașini după sistemul cel mai modern, se primesc: executarea și repararea de instrumente fizicale, pentru medic și ingineri. Reparaturi și montări de motoare pentru automobile de benzin, gas și petrol, precum și alte mașini de acestea. Executarea de diferite instrumente fine, lipirea cu autogen, poleirea metalelor cu aramă, argint etc. etc. Primesc și executarea de invențiuni nouă, ce se țiu de acest fach.
 Rugându-mă pentru binevoitorul sprijin al onoratului public, semnez cu toată stima
Albert Lieblich.
 932 9-52

Mobile In toate stilurile, cea mai solidă executare **moderne**
 pe lângă garanță recomandă
Emil Petruțiu
 fabrică de mobile.
 Telefon Nr. 47 cu legătură în întreg comitatul.
Sibiu, Salzgasse Nr. 37.
 Expoziție de mobilă zilnic deschisă, fără silă de cumpărate.
 Primesc și execut toate lucrările de lipsă la biserici nouă și vechi.
 884 39-

Beutură escelentă și cu gust bun, care produce sânge. — Recomandată de medici contra boalei de anemie, lipsă de sânge, nervositate, reconvalescență.

Influințează producerea sângelui, întărind mușchi și nervii, dă apetit fără a avea ceva urmări neplăcute asupra stomacului sau la dinți.

Prețul unei sticle mari Cor. 3-50, una mică Cor. 2.—. Se capătă în toate botecelce.

Depozitul principal la:

GUIDO FABRITIUS,

apotecar în Sibiu. 591 47—

Nu uita

stimate cetitor, — la comanda sau tot felul de alte cumpărări, făcute în urma unui inserat cetit în foaia noastră, — a aminti și spune, că despre lucrurile comandate sau cumpărate ai cetit în

Inseratul din „Foaia Poporului”.

Prin aceasta contribui și D-Ta la răspândirea și lăpșirea foii noastre, iar pe altă parte vei fi servit de grabă, fără ca aceasta să te coste ceva mai mult.

Căștigul cel mai mare eventual pe milia marce.	Anul de noroc	Căștigurile sunt garantate de stat.
--	---------------	-------------------------------------

Invitare de participare la

Șanzetele de câștig

de loteria mari garantate de statul Hamburg în care trebuie să se câștige sigur

18 milioane 781.000 marce.

În urma hotărârii guvernului, loteria aceasta s'a îmbunătățit foarte mult prin mărirea capitalului, astfel că aproape toate câștigurile s'au urcat cam cu 40%, față de mai înainte, prin ceea ce această loterie are cele mai bune șanșe de câștig.

Câștigul cel mai mare în cazul cel mai norocos până acum a fost

600.000 de marce

iar pentru viitor s'a urcat la

Un milion de marce.

Celelalte câștiguri mai mari pot fi eventual de:

900.000 marce	395.000 marce
890.000 „	303.000 „
880.000 „	302.000 „
870.000 „	311.000 „
860.000 „	300.000 „
850.000 „	200.000 „
840.000 „	100.000 „
830.000 „	90.000 „
820.000 „	80.000 „
810.000 „	70.000 „

precum și multe câștiguri de câte 60.000, 50.000, 40.000, 30.000, 20.000, 10.000 marce etc.

În total loteria conține 100.000 de lozuri, din care 76.028 de numari — **adecă mai mult ca jumătate** — în decursul celor 7 trageri trebuie să se trase.

Preșterile oficiale a lozurilor de clasa primă sunt:

Loz întreg 10 M. 12 K.	Loz de jum. 4 M. 6.—K.	Sfert de loz 2 M. 3.—K.
------------------------	------------------------	-------------------------

Planul oficial de lozuri provăzut cu emblema statului în care sunt expuse preșterile lozurilor din clasele diferite precum și o cenzura a câștigurilor, îl trimite la deriață gratis și franso.

Fiecare participant primește lista oficială a tragerilor imediat după trageri.

Câștigurile să plătească prompt sub controlul statului. Comanda rez. com. sau cel târziu până la

23 Maiu n.

Samuel Heckscher & Co., bancher Hamburg (Nr. 985)

Tăși aici

Comandă la Di Samuel Heckscher sen., bancher, Hamburg (Nr. 985)

Trimite-mi — (Loz întreg à 10 Marce (12—K) de jumătate » 5 » (6.—) de un sfert » 2 50 » (3.—)

Adresa:

Prețul aici plătit cu mandat (Ce nu-i dorit, Trimiteți se rambursă) se aduce

Capital social Coroane 1,200.000.

Telefon Nr. 188.

Postsparcassă ung 22,549.

„Banca generală de asigurare”

societate pe acții în Sibiu—Nagyszeben.

este prima bancă de asigurare românească, înființată de institutele financiare (băncile) române din Transilvania și Ungaria.

Prezidentul direcțiunii: **PARTENIU COSMA**

directorul executiv al „Albinei” și prezidentul „Solidarității”.

„Banca generală de asigurare” face tot felul de asigurări, ca asigurări contra focului și asigurări asupra vieții în toate combinațiunile. Mai departe mijlocește: asigurări contra spargerilor, contra accidentelor și contra grindinei.

Toate aceste asigurări „Banca generală de asigurare” le face în condițiile cele mai favorabile. Asigurările să pot face prin orice bancă românească, precum și la agenții și bărbaii de încredere ai societății. — Prospective, tarife și informațiuni să dau gratis și imediat.

Persoanele cunoscute ca acvizitori buni și cu legători — pot fi primite oricând în serviciul societății.

„BANCA GENERALĂ DE ASIGURARE” dă informațiuni gratuite în ori-ce afaceri de asigurare fără deosebire că aceste afaceri sunt făcute la ea sau la altă societate de asigurare.

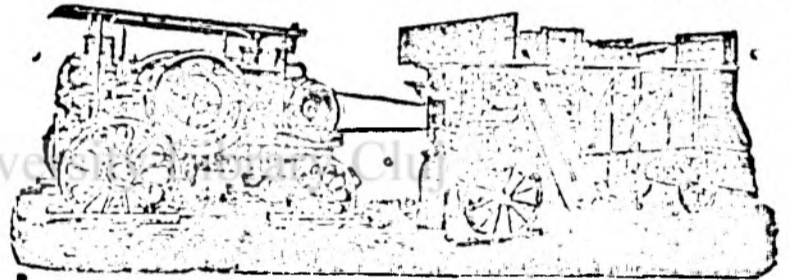
Cel interesat să se adreseze cu încredere la:

„Banca generală de asigurare”

Sibiu—Nagyszeben — Edificiul „ALBINA”.

423 54—

La înblătutul din anul trecut s'a dovedit din nou, că numai acel econom a putut fi deplin mulțumit, care posele una dintre reamitele

Locomobile ale lui Adam

respectivo **Mașini de înlătut cu benzin** patentate cari sunt cel mai bun fabricat.

Motoarele lui Adam pentru benzin, olein brut și gaz au lipsă de cea mai puțină cantitate din stofa susnumită pentru aer.

Mulți industriași și economi dovedesc aceasta prin scrisorile lor de mulțumită și fiindcă cererile după aceste motoare și mașini de înlătut sunt tot mai mari, **zace în interesul Dvoastră propriu**, dacă cereți gratis încă acuma o listă de prețuri a acestei fabrici.

Primește garanție deplină pentru înlătut curat și cea mai mare presta de lucru. — Condiții de plată în rata foarte favorabile.

Depozit de motoare permanente la

IOAN SCHIEB, Birou tehnic

Sibiu — Nagyszeben

strada Măcelarilor Nr. 8, vls-ă-vis Hotel Bonfert.

931 7—15

Berea albă și neagră

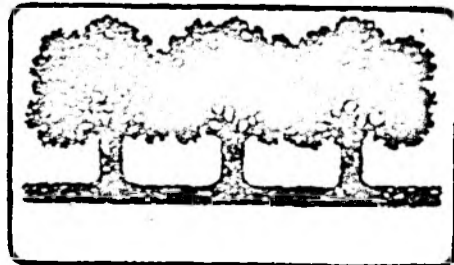
din

Bereria dela Trei-Stejari

în SIBIU

este foarte bună și gustoasă!

Această bere e căutată și se bea cu plăcere de toți cari o cunosc, atât la orașe cât și la sațe. 724 103—

Că berea noastră e foarte căutată se poate vedea și de acolo, că cumpărătorii se înmulțesc merzu.